

དཀར་ཆག

༡ བོད་དང་བོད་མི།

གནས་བརྟན་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་ལ་ན་མོ།

༡༡། །དབུགས་འབྲིན་གྱི་རྩེ་ཆོ་འོད་སྲུང་ས་སྐྱབས་སུ་སོང་། །བསྐབ་
གཞི་ལེགས་སྲུང་ས་སྐྱོན་ལམ་རྩ་ཅིག་བཏབ། །དེང་དུས་ཀྱི་ཆེན་
རིས་སྐྱེས་ཟམ་གཙང་སྲས། །དབྱེས་བསྐྱེད་བདེན་མཐོང་ཡུལ་འཁོར་
སྲུང་ལ་འདུད། །བྱུང་བསྐྱེད་སྲུང་ཅིའི་རྒྱལ་མཚན་བཞད་པ་ལས།།
མཁའ་མཉམ་ལུས་ཅན་རྒྱུ་དང་དབྱེས་ཅིགས། །བཟུང་སྐྱོན་ཆོས་ཚུལ་
ལྷང་ཅི་ལེན་ཤེད་ཅིང་། །ཀུན་དགའ་སར་པའི་འཕྲུལ་སྒྲིང་བསྐྱུར་བར་
ལོག། །བདག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་བར་གྱི་སྐྱེ་བ་ཀུམ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་
ལྷན་གཙུག་ལག་རབ་འབྲས་སྒྲི། །སྲིང་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་
པའི་བསྐྱེད། །གསལ་ཤེད་སྐྱེ་བའི་ཉི་མ་མཚོག་གྱུར་ཅིག། །།

སྐར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་འཇམ་གྲིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མོར་
ལ་མོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་རྒྱ་རིགས་ནང་པའི་སྐྱེན་སྲིད་
སྐབས་ཆེན་མཛད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་མཛད་འཕྲིན་བསམ་བཤེས་ལས་འདས་
པ་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱེད་ས་གནང་མཛད་ཡོད་པ། ༩
སྐྱེ་མོར་ལ་མོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་རྒྱ་རིགས་ནང་པའི་སྐྱེན་སྲིད་
ཡོངས་ལ་སྐྱེས་པའི་འབྲོག་སྐྱེད། ༡༤
སྐྱེ་མོར་ལ་མོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
བཀའ་དབང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱེད་ས་པ། ༡༨
བོད་གཞུང་མང་ཚོ་དྲུག་ལས་འགྲུལ་ཚོགས་ཚུང་ནས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགྲུལ་
སྲིད་པ། ༡༩
དཔལ་ལྷན་བཀའ་སྐྱོན་བྲི་བ་མཁའ་དབང་ཟམ་གཙོང་སྐྱོང་བཟུང་བསྐྱེད་འཛིན་མཚོག་
ནས་སྤྱི་བྱའི་ལས་ཤེད་རྣམ་པར་བོད་ནང་གི་རྒྱ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་
སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་བ། ༢༠
ཀུན་གཞིགས་པར་ཆེན་སྐྱེ་ཤེད་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱེའི་འཁྲུངས་སྐྱར་སྲུང་བཅི་
ལུས་པ། ༢༡
བོད་གཞུང་མང་ཚོས་མཚོང་འདུལ་གཟུང་བྱས་ལ། ༢༢

༢ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ།

ཉེ་ལམ་བོད་ནང་ས་སྐྱོགས་གང་སར་ཞི་བའི་རྒྱུན་འབྲེལ་སྐོར་གནང་མི་
རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་སྤྱི་གས་ནས་བསྐྱེད་གཙོར་དུ་ཅང་ཆེན་པོ་བཟོ་བཞིན་
པ་མ་ཟད་དེ་བས་མང་པོ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བཅོམ་འདུག་ལྟར་ཉེ་ཆོ་བཅོམ་
ནས་ལོ་གསུམ་བར་གྱི་བྲིམས་ཐག་ཀྱང་བཅད་ཡོད་པའི་རྒྱ་དག་གི་གནས་སུ་
སྐྱེད་ཡོད་པ། ༢
སྐྱེ་མོར་ལ་མོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་རྒྱ་ནག་ནང་ས་ཡོམས་གྱི་རྒྱུན་ལྷན་གྱིས་
བར་ལྷགས་གསལ་འཚམས་འདྲི་གནང་བ། ༩
སྐྱེ་མོར་ལ་མོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་འབར་མའི་ནང་དུ་རྒྱུང་འཕྲུལ་
དག་པོའི་རྒྱུན་ལྷན་གྱིས་བར་ལྷགས་གསལ་འཚམས་འདྲི་སྐྱེད་སྐྱེས་པ། ༩
ཨ་རྒྱ་རྒྱ་ཅལ་མངའ་སྲིད་སྤྱི་ཁྲུལ་སྐོར་ཆེན་ནས་བོད་མིར་གདུང་སེམས་མཉམ་
སྐྱེ་མཚོན་ཆེད་ལ་མོང་ས་མཚོག་ལ་མཛུལ་བཅར་ལུས་པ། ༩

༣ གསལ་བསྐྱེད་ཁག་ལྗ།

བོད་གཞུང་གི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་སྐྱར་
ཐང་པར་ཁང་དུ་པར་སྐྱེད་གྱིས་
འབྲིམས་སྤེལ་ལྟས།

Published by: Secretary, DIIR,
Typeset and Printed at:
Narthang Press, CTA, Dharamsala
email:shejaeditor@gov.tibet.net
Circulation email: circulation@diir.gov.tibet.net
Website :- www.tibet.net/tb

བོད་གཞུང་གི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
www.tibet.net www.tibet.com www.tibetonline.tv

དེ་སྤེལ་གྱི་འདུ་པར་མཁོ་འདོན་གནང་མཁུང་གི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྐྱབས།

Photos of H.H. Dalai Lama's visit to Seattle credit goes to copyright watermark to the individual photographers. We thank for their photo & specially thank Mr. Jeff Mc-Millen for co-ordination on time and sending us larger collection of photograph of this event "seeds of compassion" at Seattle.

ལྷན་བཅས་སྲིད་ཁིའི་གཙུག་རྒྱན་འཛམ་གླིང་ཁི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་གསུམ་ནང་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་ཁྲུང་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྲིད་མཛད་འཕྲིན་བསམ་བཤེས་འདས་པ་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱབས་གནང་མཛད་ཡོད་པ།

༡༡། ལྷན་བཅས་སྲིད་ཁིའི་གཙུག་རྒྱན་འཛམ་གླིང་ཁི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཨ་རིའི་རྒྱབ་ཁྲུང་གྲོང་ཁྱེར་སི་ཡ་འོའི་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་སྤྱིང་རྩེའི་ས་པོན་ཐེབས་ཅ་ཁང་དང་། ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་མི་ཀ་ཤི་ཁན་གྱི་ཨ་ན་ཨ་ལ་པོར་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཇི་ཤལ་དར་ཁྲི་སུ་ཏེ་ར་ར་མ་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་བསྟེན་གནས་ཁང་། ཨ་རིའི་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་ཐེབས་ཅ་ཁང་སོགས་སྤྱི་སྡེར་ཆོགས་སྡེ་འཛོམས་ཆེན་ཞིག་གིས་དུས་ལྡན་རིང་པོའི་རྒྱུན་ལྷན་ཇི་ལྟར་གནང་ཞུས་པ་གསལ་བ་ཕྱུར་རྒྱུ་གསུ་བཏབ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡུ་གོང་ས་ལྷོ་མའི་རྣམས་

གྱི་མཛད་རིམ། རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་སྤེལ་བའི་གནས་ཚུལ་བཅས་ཁ་སྐོང་ཞུས་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་སྲིད་མཛད་འཕྲིན་གཙོ་གནད་སྟེང་པོ་ཁག་བརྒྱས་ཏེ་བཤོད་ཡོད།

ཆོས་ ༡༠ ཉིན་ཉི་ཤོད་གི་རྒྱལ་ས་འོ་གི་ཡོའི་ན་རི་ཏེ་གནས་ཐང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་དེ་ན་རི་ཏེ་ལཱ་འོ་གི་གསོལ་མགོན་ཁང་དུ་ཆེད་སྐྱུར་གནང་སྟེ་རྒྱ་ཆེན་བདུན་ཅམ་རིང་སྐྱུང་ལ་གསོལ་གནང་

མཛད། ཡུ་གོང་ས་མཆོག་ཉི་ཤོད་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཐང་དུ་ཞབས་སོར་བཤོད་སྐབས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཞུ་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཐེབས་བསུར་བཅས་ཏེ་ལག་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དང་བོད་རང་བཅན་འཁོད་པའི་འབོད་ཆོག་བཤོད་པའི་འཕྲིད་དར་འཕུར་ཏེ་ཡུ་གོང་ས་མཆོག་ལ་ཐེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་ཉི་ཤོད་གི་སྲིད་འཕྲིན་རྒྱུར་པ་ཤིང་སོ་ཨ་པེན་གྱི་སྐྱ་རྒྱ་རྒྱུ་ཨ་གི་ཨ་

ཡུ་གོང་ས་མཆོག་ནས་ཉི་ཤོད་དུ་གསར་འཁོད་པ་ཁག་གཅིག་གི་དྲི་བར་བཀའ་ལན་རྩེ་ལ་བཞིན་པ།

མཛད། ཡུ་གོང་ས་མཆོག་ཉི་ཤོད་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཐང་དུ་ཞབས་སོར་བཤོད་སྐབས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཞུ་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཐེབས་བསུར་བཅས་ཏེ་ལག་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དང་བོད་རང་བཅན་འཁོད་པའི་འབོད་ཆོག་བཤོད་པའི་འཕྲིད་དར་འཕུར་ཏེ་ཡུ་གོང་ས་མཆོག་ལ་ཐེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་ཉི་ཤོད་གི་སྲིད་འཕྲིན་རྒྱུར་པ་ཤིང་སོ་ཨ་པེན་གྱི་སྐྱ་རྒྱ་རྒྱུ་ཨ་གི་ཨ་

འདེན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཆེད་ཞབས་སྟེན་འཁོར་བྱུག་བསུས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༥༥ ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༧ ལྷོ་ ༤ ཆོས་ ༤ ཉིན་བཞུགས་སྐར་དར་མ་ས་ལ་ནས་ཆེད་ཞབས་ཞུས་ཏེ་ཨ་རིའི་ནང་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་ཁྲུང་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྲིད་མཛད་འཕྲིན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་ཆེ་བསྐྱོར་གནང་མཛད་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱི་འགྲོའི་ཕན་བདེ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བོད་གངས་ཅན་རྫོང་ས་གྱི་བརྟན་སྲིད་རང་དབང་བསྐྱུར་དར་ཐང་བཀྲིན་གྱི་ཕྱུང་པོ་དཔག་དུ་མེད་པ་བརྒྱན་གནང་མཛད་ཡོད་པ་རེད། འདི་གའི་ཚོམ་སྒྲིག་པས་ཐངས་དེའི་ཆེད་སྐྱུར་གྱི་སྐོར་སྐྱབས་ལྷན་བཅས་ཞབས་ཞུས་པ་དཔལ་ལྷན་སྐྱོད་དུང་ཆེ་བཅི་མེད་རིག་འཛིན་མཆོག་ལ་བཀའ་དྲི་ཞུས་པ་དང་། ཉིན་རིའི་མཛད་འཆར་ཁག་ནང་ཇི་གསལ་

ལྷོ་རྒྱ་ ༤ ཆོས་ ༤ ཉིན་གྱི་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཅམ་ལ་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྟེན་འཁོར་རྟེན་རྒྱས་བཞུགས་སྐར་ནས་ཆེད་སྐྱུར་བསྐྱབས་ཏེ་གྲུ་གལ་གནས་ཐང་ནས་མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་ལྷོ་ལཱ་ཞབས་སོར་འཁོད་ཡོད་པ་དང་ལྷོ་ལྷོ་ནས་ཉི་ཤོད་བརྒྱུད་ཨ་རིའི་རྒྱབ་སྤོགས་མངའ་སྡེ་ཨ་ཤིང་འོ་གི་གྲོང་ཁྱེར་སི་ཡ་འོའི་ནང་ལྷོ་ཆོས་ ༡༠ ཉིན་ཞབས་སོར་བདེ་བར་བཤོད་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཉི་ལམ་བོད་ནང་གི་ས་གནས་གང་སར་ཁི་བདེའི་ལས་འགུལ་བྱུགས་ཆེ་སྤེལ་རྒྱུ་གྱི་ཨ་རིའི་ཆེད་སྐྱུར་གནང་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པ་རེད། ཐངས་འདིའི་ཉིན་གྲངས་ ༡༧ རིང་མཛད་འཆར་རྒྱ་ཆེ་ཞིག་སྤྱོད་གནང་མཛད་ཡོད་པ་རེད།

པེན་ནས་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉི་ཤོད་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཚབ་དང་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་གཅིག་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ལང་བར་ལམ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོར་བོད་མི་ཆོས་ཁི་བདེའི་རམ་སྟེན་ཁྲིམ་སྐོར་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇོ་བོ་དག་མང་དག་བྱུང་བར་བརྟེན་གསར་འགྲོད་པ་མང་པོ་ཞིག་བཀའ་དྲི་ཞུ་བར་བཅས་ཡོད་པར་སོང་རེ་རེ་བཞིན་མཇལ་འཕྲད་མཛད་ཁོམ་མེད་པར་བརྟེན་ཉི་ཤོད་ནང་གི་གསར་འགྲོད་པ་ཆོད་དེ་མིན་ལྷོ་རྒྱལ་གཞན་ཁག་ནས་ཐེབས་པའི་གསར་འགྲོད་པ་བཅས་མང་པོ་ཞིག་བཅས་ཡོད་པ་རྣམས་ཆང་མ་མཉམ་འཛོམས་ཐོག་ཡུ་གོང་ས་མཆོག་བཞུགས་གནས་མགོན་ཁང་དའི་

བོད་དང་བོད་མི།

ནང་མངལ་འཕུད་མངལ་དེ། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་
དྲི་བ་ཕུལ་བ་ཁག་ལ་བཀའ་ལན་ཁ་གསལ་སྐྱེལ་གནང་
མངལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་གསར་འགོད་པ་ཚོར་
བཀའ་སློབ་མེད་པ་དོན། དེང་སྐབས་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་

གསལ་ནང་གསལ་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
དོན་ལོ་བ་ཚོར་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་མངོན་འདོན་བྱེད་
རྒྱུར་རང་དབང་ཡོད། ཁོང་ཚོས་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་
མངོན་འདོན་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཁོང་ཚོ་སྐྱར་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་

ས་གནས་དེའི་ཚུ་ཚོད་ ༧༡༤ ཐོག་སྤྱི་ཚེས་ལོགང་
ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལུགས་དབྱེས་ཚོར་
ཆེན་པོའི་ངང་སི་ཡ་ཏོའི་ནང་ཞབས་སེར་འཁོད་དེ་
བཞུགས་གནས་མགོན་ཁང་ནང་ཆོབས་རྒྱུར་མངལ་
སྐབས་ས་གནས་ཀྱི་བོད་རིགས་རྣམས་དང་སྤྱི་ནང་གི་

ལོགང་ས་མཚོག་ནས་སི་ཡ་ཏོའི་ནང་བྱམས་བརྗེའི་ས་བོན་ཞེས་པའི་རྩོན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོན་རིག་པ་རྣམས་དང་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ལ་
འཚམས་འདྲི་མངལ་བཞུགས་པ།

གཞུང་ལ་རྒྱུ་བཀའ་བྱི་ཞི་བའི་དོན་ལོ་ལ་རྩོན་བྱེད་
མཁལ་ཚོའི་ཐོག་རྒྱ་གཞུང་དཔུང་དམག་གིས་ཚབས་
ཚེའི་དྲག་གནོན་བྱས་མིན་ལ་མ་རྩོས་པར་མགོན་པོ་
གང་ཉིད་ནས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་པེ་ཅིང་དུ་རྒྱུགས་རྒྱུའི་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨོ་ལེ་མ་ཡི་ག་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱས་པ་ཡིན། ཅས་
གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་དང་འབྲེལ་ལོགང་ས་མཚོག་
གིས་བཀའ་སློབ་མེད་པ་དོན། རྒྱ་ནག་ནི་མི་འབོར་ཆེ་
ཤོས་དང་གནད་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨོ་ལེ་མ་ཡི་ག་མགོན་
བདག་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དོས་ཀྱིས་ཐོག་མ་ཉིད་
ནས་རྒྱུ་སྐྱོར་ཞུས་ཡོད། དེང་སྐབས་བོད་ནང་དུ་ཇ་
དག་གི་གནས་ཚུལ་ཚབས་ཆེ་ཡོད་མིན་ལ་མ་རྩོས་པར་
ངའི་ལང་སྤྱོད་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་པར་
གནས་ཡོད། ཅས་བཀའ་སློབ་གནང་མངལ་ཡོད་པ་
རེད། ཡང་ལོགང་ས་མཚོག་ནས་བཀའ་སློབ་མེད་པ་དོན།
རྒྱ་ནག་གིས་སློ་མོ་བྱེས་ནས་སོ་སོའི་བྱ་སྤྱོད་ཁག་སྤྱི་

པས། ཁྱེད་ཚོ་ཁ་བརྩམས། ཞེས་བརྗོད་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་
སུ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་ནང་དཀའ་ངལ་བྱུང་
གཞི་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི། རྒྱ་བརྗོད་ཀྱི་རང་དབང་མེད་
པ་དེ་རེད། ཅས་བཀའ་སློབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་
ལོགང་ས་མཚོག་ནས་ལོ་མང་རིང་འཛིན་པའི་ཆབ་
སྤྱོད་ཀྱི་ལང་སྤྱོད་ལ་བསྐྱར་སློབ་གནང་སྟེ། གང་ཉིད་
ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྤྱོད་ལེགས་པར་
གནང་རྒྱུར་དམིགས་ཏེ། བོད་ས་ཡོངས་ལ་དོན་དམ་
པའི་རང་སྤྱོད་རང་སྤྱོད་ཚོད་གནང་གི་ཡོད་པ་ལས།
བོད་རང་བཅན་ཚོད་གནང་གི་མེད། ཅས་སོགས་ཀྱི་
བཀའ་སློབ་མེད་པ་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་དེའི་སྤྱི་དོ་མཁའ་
ལམ་བརྒྱུད་ཨ་རིར་ཆོབས་ཞུས་པ།
ཨ་རིའི་རྒྱུ་སྤྱོད་མངལ་མངལ་ཚོའི་རྒྱལ་ས་ཐོ་གིང་
ཏོན་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་སི་ཡ་ཏོའི་ནང་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་
བྱམས་བརྗེའི་ཐོབ་ཐང་ཅུ་ལས་ཁང་ནས་ཡུམ་རིང་རྩོན་
ནས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡོད་པ་རྣམས་ ཉིན་དེར་

མི་རྣམས་ཀྱི་བོད་རིགས་རྣམས་དང་སྤྱི་ནང་གི་
མི་རྣམས་ཀྱི་དྲག་གིས་མེད་པ་བསྐྱེད་སྐྱེ་ལེན་གཟུང་རྒྱས་
ཞུས་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཚེས་ལོགང་ས་ལ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སི་ཡ་ཏོའི་ནང་ཉིན་ལྗོད་མངལ་
འཆར་ཡོད་པ་རྣམས་གྲོང་ཁྱིམ་དེའི་བརྒྱུན་འཁྲིད་དང་
གསར་ཤོག་སོགས་ནང་ཞིབ་ཕྱོད་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་བསྐྱེད་
དུ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
སྤྱི་ཚེས་ ༤ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་སྤྱི་ཚེས་ ༡༡༡༤
ཐོག་ཨ་ལ་ཡི་སི་ (NBC TV) བརྒྱུན་འཁྲིད་གྱི་ཨ་ན་
ཀར་རི་ (Ann Curry) ཡིས་ཆེད་དོན་བཅར་དྲིར་
བཀའ་ལན་མངལ། དེ་རྗེས་ཨ་རིའི་རྒྱུ་སྤྱོད་གྲོང་ཁྱིམ་
སི་ཡ་ཏོའི་ནང་སྤྱི་ཚེས་ ༤ ཉིན་སྤྱི་ཚེས་ ༡༡ ཚེས་ལེགས་ལེགས་རིག་
པ་བཅོད་དང་། སྤྱི་ཚེས་ལེགས་སྤྱོད་ཀྱི་གནད་དང་
ཚོང་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་བ་སོགས་མི་གངས་
༢༠༠༠ བཞུལ་བ་བཅར་ཡོད་པར་སྤྱི་ཚེས་ལེགས་ལེགས་
འགྱུར་བཅོས་གཏོང་རྣངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་
སོགས་ཀྱི་རྩོན་དུ་དམིགས་བསམ་ལ་རྩོན་འཛོམས་ལེགས་
བརྒྱུངས་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་དེའི་ལས་རིམ་རྣམས་ཆ་
འཛིན་དུ་རྒྱ་དང་བརྒྱུན་འཁྲིད། རྒྱུང་འཛིན་ཁག་མང་
པོ་ཞིག་གིས་ཐད་ཀར་རྒྱུང་སྤྱོད་གནང་ཡོད་པས་འཛོམས་
ཐོང་གི་ལུལ་གྲུ་གང་སར་གནས་པའི་མི་མང་ཁྱི་སྤོང་
མང་པོས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཡོད་པ་
རེད། ཉིན་དེའི་སྤྱི་དོ་རྩོན་འཛོམས་དེ་བཞིན་སེམས་
ཁམས་རིག་པའི་མཁལ་དབང་སྤྱོད་ཞུས་པའི་ཞུ་བ་ཞེ་ཞེ་ལ་སྤོང་
ཏེ་མན་གྱིས་གཙོ་སྤྱོད་འོག་དབང་འཕྲུགས་གནང་ཡོད་
པ་རེད། རྩོན་འཛོམས་དེའི་ཐོག་སེམས་ཁམས་རིག་
པའི་ཆེན་རིག་པ་ཚོས་གནང་བའི་ཞིབ་འཕྲུག་དེ་དག་
སྤོང་བརྒྱུན་གྱི་ལམ་ནས་ལོགང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ ཉིན་དེར་

རག་ལུས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ར་བཞེན་ཨ་མས་ལྷོ་གུར་
བུམས་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་
ལྷོ་ཨ་མས་ལྷོ་གུར་བུམས་སྐྱོང་བུས་པ་ཡིན་ན་ལྷོ་
གུ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཡག་པོ་ཆགས་རྒྱུ་ར་བྱེད་པར་
ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་ཨ་མ་ཆོས་རང་གི་
ལྷོ་གུར་བུམས་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད། འཇམ་
གླིང་འདྲིའི་སྐྱོང་བྱེད་མེད་ནི་སྐྱེས་པ་ལས་ལུང་འཇམ་
པ་ཡོད། དེ་ར་བཞེན་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷོ་གུར་ཡང་
གཤིས་ཀ་དེ་འཇགས་འགྲོག་རེད། ཅེས་བཀའ་ལེན་པས་
ཡོད་པ་དང་དེ་རྗེས། དེ་ར་གི་འཇམ་གླིང་འདྲིའི་ནང་
དག་ཐབས་འཇིགས་བསྐྱུལ་གྱི་ལས་འགུལ་མང་པོ་
ཡོད་གི་ཡོད། ལྷོ་གུར་དུ་དྲག་ཆས་གོ་མཚོན་རུ་ལ་
ཕྱན་མཚོན་ཆ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། རུ་ལ་
ཕྱན་མཚོན་ཆ་དེ་ནམས་ག་འདྲ་ཡོད་མེད་ང་ཆོས་
དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་གཟིགས་ཡོད། རུ་ལ་
ཕྱན་གྱི་མཚོན་ཆ་དེ་ནམས་ཅ་མེད་བཟོ་དགོས་པ་
རེད། ཅེས་བཀའ་ལེན་པས་ཡོད། དེ་ནས་ལ་གོང་ས་
མཚོག་གིས་གོ་མཚོན་བཀག་སྡོམ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་སྐོར་
བཀའ་སྐྱོབ་ལེན་པས་ཡོད་ཅིང་། གོ་མཚོན་བཀག་སྡོམ་
དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་གོ་མཚོན་བཀག་སྡོམ་དང་ནང་གི་གོ་
མཚོན་བཀག་སྡོམ་བཅས་གཉིས་དགོས་ཀྱི་འདུག
ཕྱི་ལོ་གོ་མཚོན་བཀག་སྡོམ་དཔེར་ན་རུ་ལ་ཕྱན་མཚོན་
ཆ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དེ་དག་གལ་
ཆེན་པོ་འདུག ནང་གི་གོ་མཚོན་བཀག་སྡོམ་དེ་ནི་
ང་རང་ཆོས་གཤིས་རྒྱུད་དུ་ལ་སོ་བུས་ཉེ་སྤོང་རྗེ་རྒྱུད་
ལ་སྐྱེས་པ་བུས་ནས་ལས་འགུལ་ག་འདྲ་ཞིག་བུས་
ཀྱང་ཕན་པ་མ་གཏོགས་གཞོན་པ་ཡོད་གི་མ་རེད་ལ་
འཇམ་གླིང་འདྲིའི་ཞི་བདེ་ཡོད་གི་རེད། བུམས་བཟེ་
བྱེད་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་ར་ཆོས་ལུགས་ཁག་ཡོད། དེ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ལ་ཡོད་ཆེས་ཡོད་པའི་ཆོས་
ལུགས་དང་ཡོད་ཆེས་མེད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡོད།
འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ལ་ཡོད་ཆེས་ཡོད་པའི་ཆོས་
ལུགས་ལ་མཚོན་ན་ཡེ་ལྷོ་ཆོས་ལུགས་སོགས་མང་

པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་
པོ་འཇིག་རྟེན་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
སོགས་ཡོད་པ་དང་། ཐབས་ལམ་རིས་མེད་དེ་འདྲ་

ལྷོ་ཆོགས་དེ་ཡང་ད་ཙང་དོན་ཕན་ལྷོ་གུར་ཡོད་
པ་རེད།
ལྷོ་ལྷོ་ ༤ ཆོས་ ༡༤ ཉིན་སྐོར་རྒྱ་ཆོད་ ༧ ཐོག་

ལ་གོང་ས་མཚོག་ནས་སེ་ཡ་ལོ་མངའ་སྡེ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ཡང་ཡོད་པ་བཅས་ཐབས་ལམ་གསུམ་ཡོད། ཅེས་ ཨ་རི་ར་སྐྱན་གྲགས་ཡོད་པའི་སི་ཏར་ཕོར་ཏི་
བཀའ་སྐྱོབ་བྱུང་རྗེས་ཁ་སང་ཁ་ཉིན་མི་མང་ཆོས་ (Stanford University) གཙུག་ལག་སྐོབ་བྱ་
ཆེན་མོའི་ནང་ཡོད་བརྒྱུད་ནང་ཆོས་ཀྱིས་སྐོབ་ཕྱག་
ཆོད་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་གཏོང་རྒྱུ་དང་ཞི་
བདེར་ཕན་ཐོགས་ག་རེ་ཡོད་སྐོར་ནང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཆོན་
རྒྱུར་འཇུགས་བུས་ཡོད་པ་བཞིན། ཐེངས་དེར་ཆོན་

བོད་དང་བོད་མི།

རིག་མཁས་དབང་མི་གྲངས་བརྒྱ་ཅུ་ཅེས་ཞེས་པ་ལོ་གོང་།
ས་མཚོག་གི་སྐྱེ་མཁུན་དུ་བཅས་ཏེ་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ཅུ་མ་
རིང་ལོ་གོང་ས་མཚོག་གི་སྐྱེ་མཁུན་དུ་བཀའ་བསྐྱེད་དང་།
བཀའ་བྱི་ལྷུ་ལོད་པ་རེད། དེ་མིན་ཁོང་ཚོས་ལོ་གོང་།

བཀའ་བསྐྱེད་སོགས་གཟུང་བ་རྒྱས་མཛད་ཡོད་པ་རེད།
མུ་དྲི་ཚུ་ཚོད་ ༩ ཐོག་མ་གྱིང་འོན་མཁུ་ལྡོད་
སི་ཡ་འོ་གོང་ཁྲེར་ནང་ཡོད་ལྟ་བུར་འོན་ཀྱང་མཛོད་
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེ་མོའི་བསྐྱབ་པ་མཐུན་སོན་གྱི་

ཡོད་ལུགས་འགྲེལ་བཤེས་གནང་ཡོད་པ་རེད། ལྷན་
འཛོམས་དེའི་སར་ལོ་གོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་གིས་བཀའ་སློབ་མདོར་བསྐྱེད་ལུགས་སྐྱེ་ལོད་
པའི་ནང་། འདི་གར་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་གཙོ་

ལོ་གོང་ས་མཚོག་ནས་བུ་མས་བརྩེ་ལག་ལེན་བསྐྱར་གལ་ཆེ་བའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྐྱེ་ལོད་བཞེས་པ།

འཛིན་རེད། བྱ་དགའ་གནང་མཁུག་གི་ཚོགས་པ་རེད།
དེ་བཞིན་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་གཞན་ཁག་གི་གཙོ་
འཛིན་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་མཁུག་དབང་རྣམས་ལ། ལྷག་
པར་སློབ་སྐྱེ་ལོད་པོ་མོ་རྣམས་ལ་ལྷན་རྒྱུས་བཅས་ལ་ལྷ་
རྒྱུ་དེ་རིང་ཁྲིད་རྣམས་པོས་ལ་བྱ་དགའ་གསོལ་
རས་གནང་བ་དེར་ལུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་
ད་གིན་དོས་རང་དོ་སྤོད་གནང་བའི་སྐབས་སུ་རང་འོ་
སེམས་ནང་སློབ་སེམས་སྤྱི་བས་རྒྱ་དང་ཡང་སྐབས་
རེ་རྒྱན་བྱ་ཚེར་སྤང་སྤྱོད་རྒྱ་བྱུང་བས་ལུགས་རྗེ་
ཆེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། དམིགས་བསལ་ལུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་
དེར་སྐབས་ཀྱི་སློབ་སློང་གང་ཡང་མི་དགོས་པའི་
ཐོག་ནས་གསོལ་རས་གནང་བར་དམིགས་བསལ་
ལུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྐྱེ་ལོད་བར་

ས་མཚོག་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་གནས་ལུགས་ལྷན་ལྷན་
ཞེས་པའི་འབྲུལ་ལམ་ལྷུས་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཚུ་
ཚོད་ ༡༠༡༥ ཐོག་མ་གྱིང་འོན་མཁུ་ལྡོད་སི་ཡ་
འོ་གོང་ཁྲེར་གྱི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོ་ཞེས་ཞེས་པ་
གནས་མང་པོ་ཞེས་ཞེས་སློབ་སྐྱེ་ལོད་པ་ ༡༥༠༠༠
བཅས་པ་བཅས་ཡོད་པས་ཐོག་མར་སློབ་སྐྱེ་ལོད་པ་
ལོ་གོང་ས་མཚོག་ལ་སྤྱིར་རྗེའི་ལས་འཁུར་སྐྱེ་ལོད་
ལྷུས་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་དགོ་ལས་རྣམས་ནས་ལོ་གོང་
ས་མཚོག་དང་ལྷན་བཀའ་བྱི་བཀའ་བསྐྱེད་ལྷུས་ཡོད་
ཅིང་། དེ་དག་གྲུབ་མཚམས་ལོ་གོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་སེམས་སྤྱོད་དང་བུ་མས་སྤོང་རྗེའི་
སྐོར་གྱི་བཀའ་སློབ་སྐྱེ་ལོད་པ། ལྷན་ལོད་ཚུ་ཚོད་དང་
པོའི་ཐོག་ཚོད་དོན་འགན་འཛིན་ཆེ་ལག་གཅིག་གིས་
ལོ་གོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་མཛུལ་
འཕྲད་ལྷུས་ཏེ་ཚོད་དོན་ལས་དོན་ཐང་ལམ་སྤོང་དང་
བཀའ་བྱི་ལྷུས་པར་ལམ་སྤོང་དང་བཀའ་བསྐྱེད་དེ་མིན་

དགའ་སྤོང་གི་མཛད་སྤོང་ཐོག་སྤྱི་ཚོར་ལོ་གོང་ས་
ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གཙུག་ལྷན་དང་སྐྱེ་ལོད་
མགོན་པོ་གང་ཉིད་ལ་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་དེའི་
མཁུག་དབང་གི་སྐྱེ་ལོད་པ་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་ཡོད་
པ་རེད། ཆེས་མཛོད་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་དགོ་སློབ་
ཀྱིས་གཙོ་སྐོར་མི་མང་ ༥༠༠༠༠ བཅས་པ་འདྲ་
འཛོམས་ཀྱི་སར་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་དེའི་
དབུ་འཛིན་ཆེ་མོས་སྤྱི་ཚོར་ལོ་གོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཚོག་རོ་སྤོད་གནང་བའི་སྐབས། གང་ཉིད་
ཀྱི་པོད་དོན་འཐབ་རྩེད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེ་བཞིན་འཆོ་
མད་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་མཛད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འཛོམས་
སྤོང་ཞི་བའི་དང་ཚོས་ལུགས་སྐྱེ་ལོད་དབང་མཐུན་
སྤྱི་ཡོད་ཐབས་མཛད་པ། འགོ་བམའི་ཐོབ་ཐང་
སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འབད་བརྩོན་ཆེ་སྤྱོད་མཛད་ཀྱི་ཡོད་
པར་དོས་འཛིན་དང་ཆེ་བསྤོད་ལྷུ་རྒྱུར་མཁུག་པའི་
གཟུངས་བརྩོད་སྐྱེ་ལོད་པ་འབྲུལ་ལམ་ལྷུ་བཞིན་

ཚོགས་ཁང་དེའི་ནང་ཡོད་ཚང་མས་དགའ་བསུ་
འགྲུལ་ཆེ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ལོ་གོང་ས་མཚོག་
ནས་གང་ཉིད་དུས་རབས་གོང་མའི་ནང་འབྲུངས་ཡོད་
པ་དང་། གང་ཉིད་ཀྱི་དུས་རབས་དེའི་ནང་ལ་འཛོམས་
སྤོང་གི་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་དང་ཀོ་རེ་ཡའི་དམག་
འབྲུག་སོགས་བྱུང་བས་དག་ཟིངས་ཆེ་བའི་དུས་
རབས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་པས་དུས་རབས་སྤོང་མ་དེ་ཞི་
བའི་དུས་རབས་ཤིག་བྱུང་མེད་པ་དང་། གཞེན་སྐྱེས་
ཚོས་དུས་རབས་ཉིད་གཅིག་པ་འདི་ཞི་བའི་དང་ལྷན་
པའི་དུས་རབས་ཤིག་ཡོད་ཀྱི་ལུགས་རེ་མཛད་ཀྱི་
ཡོད་སྐོར་དང་། གཞེན་སྐྱེས་ཚོས་དང་པོ་སོ་སོའི་
རྒྱུད་ལ་ཞི་བའི་སྐྱེ་ལོད་པ་བྱུང་དགོས་པ་དང་། དེ་
ནས་སོ་སོའི་བཟུང་ཚང་གི་ནང་ལ་ཞི་བའི་བརྒྱན་
ཐབས་བྱེད་དགོས་པ། སོ་སོའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ནང་ལ་ཞི་བའི་བརྒྱན་དགོས་པ། དེ་རྗེས་འཛོམས་
སྤོང་ནང་ལ་ཞི་བའི་བརྒྱན་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་

ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་མིག་ཁན་གཙུག་ལག་སློབ་གྲིང་གཙོ་འཛིན་མཚོག་དང་མངལ་འཕྲད་ལུ་བཞིན་པ།

ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་མིག་ཁན་གཙུག་ལག་སློབ་གྲིང་འཛམ་གླིང་ས་གཞིའི་ཉིན་མོ་སྐུང་བཙུའི་མངལ་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྦྱུལ་བཞིན་པ།

ཆ་བཤད་དེ་ཁོ་ཚོ་ལྷན་སྟེ་སྐད་ཆ་བྱུང་། ལྷ་བོད་ གནས་ཚུལ་ཡན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་གསལ་པོ་ཤེས་པ་བྱས་
མངལ་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ ཉེ་ལྷག་གི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཡན་
ན། ཉམ་རྒྱན་ཉམ་ལོ་ཤེས་ཚགས་ཉེ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ ཚུན་སྐད་ཆ་ཤོད་ལྷ་ཡོད་གི་རེད། ཉམ་རྒྱན་འབྲེལ་

བ་མེད་པར་སྐོར་བྱ་སེམས་འཇུག་ངར་ཤ་ལངས་ཉེ་
སྤོད་པའི་སྐབས་དེར་ལྷ་མཚན་བཤད་ནས་གོ་ཉིགས་
ཡོང་ལྷ་ཁག་པོ་རེད་འདུག་ ཚགས་པར་ལྷ་མཚན་
ཁག་གཅིག་ལྷན་བྱུང་བ་ཚོར་ཡང་ལབ་ཡོད། ལྷ་བོད་
མངལ་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་འཇུགས་ལུབ་
ན་ཡག་པོ་ཡོད་བ་འདུག་ དེར་ལྷ་རིགས་རྣམས་དང་
ཉམ་རྒྱན་ཉམ་གོ་གས་པོའི་ཚོར་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་
ཉམ་རྒྱན་ཉམ་ཡན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཡོད་བསྟན་པ་ཞིག་
དང་། མོགས་པོ་མོགས་མོ་རང་བྱས་ཉེ་དོ་ཤེས་ནང་
ཚགས་ལྷ་བྱ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་རྣམས་མོགས་པོའི་འདུ་ཤེས་བཟུང་བའི་མོག་ཉམ་
ཡིན་ལུགས་མིན་ལུགས་ཤོད་ས་ཡོད་གི་རེད། བྱས་
ཙང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་མིན་ཉམ་
རྣམས་པ་བྱུང་བྱུང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཟབ་
རྒྱས་ཐེབས་ཡོད་པ་མ་ཟད་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་
དབང་དུ་བཟོད་ན་ད་ལྷོ་དུས་སྐབས་འདི་ནི་མིན་ཏུ་
གལ་འགངས་ཆེ་བའི་གཉེན་འཕྲུང་གི་དུས་སྐབས་ཤིག་
ཡིན་པས་གཞིན་སྐྱེས་རྣམས་ནས་ཤེས་ཡིན་སློབ་སློང་
ལ་ཤུགས་སྒྲིན་དང་། མ་འོངས་པའི་ལས་དོན་གྱི་
འཆར་གཞི་ཁག་གཉིད་གཟབ་གཉིད་ལྷ་དེ་ནི་གལ་
འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་
མི་ཚོ་སེམས་ཤུགས་རྣམས་ཡང་ཆགས་མི་རུང་། དེས་
པར་དུ་སློབ་སློང་བྱས་ཉེ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།
མ་འོངས་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་དང་། བཙུའི་རྗེས། ཡང་ན་ཉི་
ཤུའི་རྗེས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་བསམ་སློབ་གཉིད་
དགོས་པ་རེད། ཅས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་
ལྷ་ཚེ་ཐེབས་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་
ས་ལསྐབས་མགོ་ཚུན་པོ་མཚོག་ལྷ་ཚོད་ ༡༡༥༠
ཐོག་ཇི་ཤལ་དར་ཉེ་ཚོས་ཚོགས་གསལ་པར་རབ་ནས་
དང་དབུ་འབྲེད་མངལ་སྐོར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་དགེ་
ལེགས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་ཚོགས་དེའི་ཚོགས་མི་
རྣམས་ནས་ཡགོང་ས་ལསྐབས་མགོ་ཚུན་པོ་མཚོག་

ལ་མ། | དེ་ལྟར་དོན་འདུགས་འདུལ་ལུས།
 དེ་རྗེས་ཚོས་ཚོགས་དེའི་ནང་ཨ་རིའི་ལྗོངས་
 རྒྱུ་ལོག་དུ་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་བཅའ་བྱོལ་བོད་
 གཞུང་གི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོས་ཁང་ནས་གོ་སྐྱོད་གནང་
 གྱུ་ཞུས་ཤིང་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིམས་འཁུར་འོག་ཀྱི་འདུགས་
 ཚོར་ལེན་ཞུས་པའི་ཚོགས་གཙོ་དང་དགེ་ཆུན་ ༡༠
 ཙམ་མཉམ་འཛུགས་ཀྱིས་བཀོད་སྤྲོད་ཞིག་ཚོགས་ཡོད་
 པ་དེར་སྤྱི་ཚོམ་མཁོ་ལ་ལྷན་པས་མཐོན་ཆེན་པོ་
 མཚོགས་གཙུག་ལྷན་པ་ཚེ་བས་སྐུར་བསྐྱེད་ས་ཏེ་དགེ་
 ཆུན་འོང་རྒྱལ་ཤར་མཇུག་འཕམ་དང་འོང་རྒྱལ་པོ་
 ལས་དོན་སྤེལ་ལུ་འབྲེལ་ལུ་བཅུགས་བཅུད་གནང་སྟེ་
 གལ་ཆེའི་བཀའ་སྐྱོད་མེད་པས་དོན། བོད་ཅེས་འཇུག་
 སྤོང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་འདུར་དུ་བོན་ནས་གནས་ཡོད་
 པ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བོད་
 གི་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱུང་བཞིན་དུ། རིག་གནས་དེ་གང་ལས་བྱུང་ཡོད་
 དམ་ཞེ་ན། བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བཞིན་པས་གཞན་གང་ཡང་མ་
 རེད། དེ་དག་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་བོད་འདི་འཇུག་
 སྤོང་འདིའི་སྟེང་འདུར་བོན་དུ་གནས་ཐུབ་ཅུ་ནི་
 དཀའ་ཚོགས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཅུ་རེད། དེར་བརྟེན་གཙོ་
 བོད་བདག་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་བྱགས་སྟོན་
 བསྟོན་དགོས་པའི་ཐོག་ ང་ཚོ་བཅའ་བྱོལ་རང་དབང་
 ལུང་པར་གནས་པའི་བོད་མི་ཚོས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་
 སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་གཅེས་འཛུགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་
 འབད་བརྟེན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་ཅུ་དེ་ཚོར་འཕྲད་
 བཞིན་པའི་ལས་འགན་ལིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
 ཡོད་པར་བརྟེན་རེས་གཟུལ་སྟེན་པ་ཉི་མ་རྣམས་ཡིན་ལ་
 བོད་སྐད་ཀྱི་གཞི་ཚོར་ཚོར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྟོབ་བྱིད་

གནང་མཁུན་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་གཙོ་རང་མི་
 རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྟོབ་བྱིད་ཐང་འབད་བརྟེན་ཆེན་པོ་
 གནང་གི་ཡོད་པར་ངོས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡོད། ཅེས་
 བརྒྱགས་བཅུད་མཇུག་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྐད་དུ་སྤྱི་པར་ཡང་

སྒྲིག་བསྐྱེད་ས་ཡོད་པར་ལྷོ་ལོང་ས་ལྷན་པས་མཐོན་
 ཆེན་པོ་མཚོགས་གཙུག་ཀྱིས་མེ་གངས་ ༡༠༠༠
 བཞུལ་པར་འཇུག་སྤོང་ས་གཞིའི་ཉིན་མོ་དང་ཁོར་
 ཡུག་སྐྱོད་སྐྱོད་བཀའ་སྐྱོད་མེད་པས་དོན། ང་ཚོས་

ཨ་རིའི་བོད་དོན་འབྲེལ་མཐུད་པ་ལྷན་སྐྱོད་པའི་འཕེན་སིང་མཚོགས་ལྷོང་ས་མཚོགས་མཇུག་འཕམ་དང་གསར་འགོད་
 གསལ་བསྐྱགས་མཇུག་བཞིན་པ།

བསྟོན་གནང་མཇུག་པས་བཀའ་བྱིན་ཆེ་བ་སྤུལ་ཡོད་
 པ་རེད། དེ་རྗེས་སྤྱི་ཚོམ་མཁོ་ལ་ལྷན་པས་མཐོན་
 ཆེན་པོ་མཚོགས་གཙུག་ཚོས་ར་བར་ཆེད་སྐུར་གནང་
 གྱུ་སྐུར་ཡང་རྗེ་གཙོས་ཁ་ཕོ་ཆེན་པོས་མཇུག་པའི་རྟེལ་
 འབྲེལ་བསྟོད་པའི་གསུང་ཚོས་སུ་མཐུད་བཀའ་བྱིན་ཆེ་
 བ་སྤུལ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་དོ་ཚུ་ཚོད་ ༡༡:༣༠ ཐོག་
 ཨ་རིའི་ལྗོངས་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་སྤུ་ཞབས་ཚོར་ཁོ་ཉི་
 རུལ་ (John Dingel) གཏན་འཁུར་རྒྱུ་ཞུས་དང་
 གཙུག་ལག་སྟོབ་བྱའི་གཙོ་འཛུགས་དང་སྐད་རིགས་
 བཅས་ལ་སྤྱི་ཚོམ་མཁོ་ལ་ལྷན་པས་མཐོན་ཆེན་པོ་
 མཚོགས་མཇུག་འཕམ་མཇུག་དེ་དང་སྐབས་བོད་ནང་
 ལོང་དྲག་གནང་དོན་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་དོན་སོགས་
 ཀྱི་ཐང་གསུང་མོལ་སྐྱོག་པར་མཇུག།

སྤྱི་དོ་ཚུ་ཚོད་ ༡ རས་ཚུ་ཚོད་ ༤ བར་
 ལུལ་དེའི་གཙུག་ལག་སྟོབ་བྱའི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་
 མོར་འཇུག་སྤོང་ས་གཞིའི་ཉིན་མོ་སྐད་ཅིའི་མཇུག་

རང་གི་བྱིན་ཆེད་ལ་དོ་རྣང་དང་གཅེས་སྐྱོང་ཉར་ཚགས་
 བྱས་པ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་གནས་ལུ་གཟུལ་སྐུར་སྟོན་
 པོ་འདི་ལས་མེད་སྐབས་གཟུལ་སྐུར་འདི་དང་འདིའི་ཁོར་
 ཡུག་སྐྱོད་སྐྱོད་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཡིན་སྟེར་
 བཀའ་སྐྱོད་སྤུལ་གནང་མཇུག་ཡོད་པ་རེད།
 སྤྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་གྱི་སྤྱི་ཚོམ་མཁོ་ལ་དང་
 ཚོར་བ་ (Mind and Life Institute) ཞེས་པའི་
 ཚོན་རིག་ལྷན་ཆོགས་ཚུ་ཚོད་ ༧ རས་ ཚུ་ཚོད་
 ༡༡ བར་དང་སྤྱི་དོ་ཚུ་ཚོད་ ༡ རས་ ༤ བར་སྟེན་
 ཚོགས་བསྐྱེད་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཚུ་ཚོད་ ༡༡ ཐོག་
 ཨ་རིའི་སྤྱི་སྤྱིད་ལས་ཁང་གི་དུང་གཞིན་བོད་དོན་
 འབྲེལ་མཐུད་པ་ལྷན་སྐྱོད་པའི་འཕེན་སིང་ (Paula
 Dobriansky) མཚོགས་རྒྱལ་ས་མེ་ཤིང་འོར་ནས་ཆེད་
 མངགས་མེ་ཤི་ཞེས་ཀྱི་འོང་ཁྱེར་ཨ་ཕ་པོ་ནང་སྤྱི་
 ཚོར་ལྷོང་ས་ལྷན་པས་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་མཇུག་
 འཕམ་དང་ལུ་བར་བཅར་བ་དང་སྐད་གསུང་མཇུག།

ཚུ་ཚོང་ ༡༡༩༠ ལྷག་ཙམ་བཀའ་རྒྱུ་ཚེ་བ་སྦྱུ་
 གནང་མཛད་ཡོད། ལྷིང་ལུང་པ་དེའི་མི་འཕོར་
 ༤༠༠༠ ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིན་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་
 བཀའ་སློབ་ལུ་བར་མི་གྲངས་ ༥༠༠༠ བཅར་ཡོད་
 པ་དེས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་མཚན་
 ལྷན་དང་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེར་སྐྱོན་
 པའི་དན་ཉལ་སྐྱ་བུ་ཡིན་པར་
 གསལ་པོར་འཕྲོད་ཐུབ་པ་བུང་སྟེ་
 དེར་འཛོམས་པའི་མི་མང་རྣམས་
 དགའ་དད་སྡོམ་གསུམ་གྱི་རོ་མཚར་
 གནས་ལ་བཀོད་པར་མཛད། ལྷན་ས་
 དེར་མིན་ཏུ་གསུམ་འཕོད་པ་སོགས་
 རྒྱ་རིགས་གསུམ་འཕོད་པ་མང་པོ་
 ཡང་དོ་སྣང་ཚེན་པོས་བཅར་ཡོད་པ་
 རེད། ཚེས་ ༡༡

ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་ཀོལ་ལྷ་ཏེ་གཏུག་ལག་སློབ་བྱའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་ལྷན་བཀོད་མཛད་བཞིན་པ།

ཉིན་ཚུ་ཚོང་ ༡༡༤༥ ཐོག་ཤོང་ཀོང་
 ལས་ཡིན་པའི་རྒྱ་རིགས་གྱི་གསུམ་
 འཕོད་པ་སིང་ཏའོ། (Sing Tao)
 དང་ཐེ་ལྷན་ནས་ཡིན་པའི་འཛམ་
 གླིང་གསུམ་འཕོད་ (World
 Journal) ཞེས་པ་ཁག་གིས་ཆེད་
 དོན་བཅར་དྲིར་བཀའ་ལན་ཟབ་རྒྱས་
 ལྷལ་གནང་མཛད། དེ་རྗེས་༧༡༥༠
 ཐོག་གཏུག་ལག་སློབ་བྱའི་ཚན་རིག་
 རྩོ་ཚན་ལ་གཟེགས་ཞིབ་ཏུ་གྲག་ལུ་
 ལུས་ཡོད་པ་བཞིན་གཟེགས་སློབ་དང་དེ་རྗེས་ཀོལ་ལྷ་
 འི་གཏུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དེའི་ཚན་རིག་པ་ཁག་
 གཅིག་གི་ལྷན་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷི་བཀོད་ལྷན་ཚོགས་
 རན་ལྷན་ལྷགས་མཛད་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་གྲུབ་རྗེས་
 གཏུག་ལག་སློབ་བྱའི་ལས་ལྷེད་སོགས་གནད་ཡོད་མི་
 གྲངས་ ༧༤ བརྒལ་བའི་ལྷན་དུ་ཚན་རིག་དང་ཚོས་
 ཕྲུགས་གྱི་བཀོད་མཛད། ཚུ་ཚོང་ ༡༡ ཐོག་གཏུག་
 ལག་སློབ་བྱའི་གནད་ཡོད་མི་གྲངས་ ༡༠༠ དང་

ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་ཀོལ་ལྷ་ཏེ་གཏུག་ལག་སློབ་བྱའི་གཅིད་ལོན་དང་གནད་ཡོད་མི་སྡེ་ལྷན་ལྷགས་སྤྱོད་བཞིན་པ།

བྱའི་སློབ་དགེ་དང་སློབ་ཕྲུག་བཅས་ཀྱི་ལྷན་དུ་ཚོས་
 ཕྲུགས་པན་ལྷན་གྱི་བཀོད་མཛད་ཡོད་པ་དེའི་དབུ་བཞུགས་
 མཛད་དེ་བཀོད་མཛད་ཡོད་པས་དགེ་སློབ་ཚོའི་སེམས་
 རན་དམིགས་བསལ་པན་བདེ་མ་ལུས་སྤྱིན་པར་སོང་
 སློབ་ཕྲུག་མང་པོས་དགའ་དད་སྡོམ་གསུམ་གྱི་ངང་ནས་
 མིག་ནས་མིག་རྒྱ་ཤོར་མཁམ་ཡང་ཏ་ཅང་མང་པོ་
 བུང་འདུག ཚེས་
 ༡༤ ཉིན་གྱི་སྤོ་རྩ་ཚུ་ཚོང་ ༡༡༤༥ ཐོག་གཏུག་

སྤྱིན་ལོངས་ལ་འཕོད་སྐུལ་
 ལྷལ་བ་གཤམ་གསལ།

སྤྱི་ཚོམ་ཡགོང་ས་ཡར་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཀྱི་རིགས་ནང་པའི་སྤྱན་རློང་ལོངས་ ལ་སྐྱེལ་བའི་འབྲོང་སྐྱེལ།

༡། །སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ལྷོ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་
བོད་ཀྱི་རྒྱ་ནམ་མཁའ་པའི་དབུ་བྱིད་སྤྱི་ཚོམ་ཡགོང་ས་
ཡར་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ཨ་རིའི་གོང་ཁྲིའི་ཞུ་
ཡོག་གི་ཉེ་འགམ་དུ་ཡོད་པའི་ཀོལ་ཟུ་འི་ (Colgate
University) གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭར་ཞབས་སེར་
འཁོད་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ནང་པའི་སྤྱན་རློང་ལོངས་ལ་
འབྲོང་སྐྱེལ་སྐྱེལ་དོན།

དེ་རིང་ཀྱི་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཀྱི་ལ་
ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ནང་གཉིས་སུ་གནས་པའི་ཀྱི་རིགས་ནང་
པའི་སྤྱན་རློང་ལོངས་ལ་ ལྷག་པར་ནང་པའི་རྗེས་འདུག་
པ་རྣམས་ལ་དོས་ནས་འབྲོང་སྐྱེལ་ཞིག་བྱེད་འདོད་
བྱུང་། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ནང་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་
དང་། ང་ཚོའི་སྐྱབས་གནས་བདག་ཅག་གི་སྤོན་
པ་སངས་ཀྱི་རྗེས་འདུང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
འབྲོང་སྐྱེལ་འདི་ལྷག་ཡོད། དོས་ནས་དེ་སྤོན་ཀྱི་
རིགས་མང་ཚོགས་སྤྱི་ལོངས་ལ་འབྲོང་སྐྱེལ་ཞིག་
བྱས་ཐེན་ཞིང་། འདིར་ནང་པའི་སྤྱན་རློང་ལོངས་
ཡོངས་ལ་འགོ་བཟུང་བའི་དེ་སྤྱན་རློང་ལོངས་པའི་རྗེས་
དྲུག་གི་གནད་དོན་ཞིག་གི་སྤོན་འབྲོང་སྐྱེལ་ལྷག་
ཡོད། ཀྱི་མི་རིགས་དང་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱན་རློང་ལོངས་པའི་
སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་སྤོང་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་དེ་ང་ཚོས་
ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་པར་མ་ཟད། ཀྱི་ལ་ཀུན་
སྤོང་རྗེས་རང་གཟུགས་ཉེ་ཀྱི་ནག་དུ་ཀོན་གཡིན་
དང་། བོད་དུ་སྤྱན་རློང་ལོངས་ལྷག་གིས་ལྷག་པར་ཀྱི་
བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀ་སྐྱབས་ལུལ་དུ་བསྐྱེན་གྱི་
ཡོད། ཀྱི་གས་ནས་བོད་དུ་ནང་ཚོས་མ་དར་གོང་ཀྱི་
ནག་དུ་ནང་ཚོས་དར་བའི་དབང་གིས་ངས་ཀྱི་དུ་ཀྱི་
རིགས་ནང་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་པ་ཅན་པའི་འདུ་ཤེས་
ཀྱིས་གུས་བཀུར་ལྷག་ཡོད།

ཁྱེད་རྣམ་པ་མང་ཆེ་བས་མཁུན་གསལ་ལྟར་།
འདི་ལོ་རྒྱ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ རས་འགོ་ཚུགས་ཉེ་ལྷོ་
ས་དང་། བོད་རིགས་ས་ལུལ་མང་པོར་རམ་སྲོན་
ཁྲིམ་སློབ་རིམ་པར་བྱུང་ཡོད། དེ་ནི་བོད་མི་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱི་ནག་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་ལ་མི་འདོད་པའི་
རྣམ་འགྲུར་གསལ་སྤོན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་
དེར་བོད་རིགས་དང་ཀྱི་རིགས་གཉིས་ཀ་སྤོན་སྤོན་
བྱུང་བར་ད་ཅང་སྤོན་ཐུབ་བྱུང་། དོས་ནས་ལམ་སངས་
ཀྱི་ནག་དབང་འདྲིན་པ་དང་། བོད་མི་ཚོར་བཟོད་
བསྐྱེད་དགོས་གལ་འབྲོང་སྐྱེལ་བྱས་ཡོད། ལྷག་པར་
བོད་མི་རྣམས་ལ་འཛེབ་པའི་ལམ་དུ་འགོ་ཚུ་མེད་པའི་
འབྲོང་སྐྱེལ་བྱས་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སྤོན་པའི་ཞིག་ལ། འདྲིན་ཐེང་དུ་
བྱིད་མང་པོ་ཞིག་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་
ཚོགས་པ་ཁག་གསལ་ཆེའི་མི་སྣ་ཁག་ ལྷག་པར་
དུ་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོས། ཀྱི་ནག་གཞུང་
གིས་དོན་རྐྱེན་དེར་གདོང་ལེན་སྐབས་བཟོད་བསྐྱེད་
བྱེད་དགོས་པའི་འབྲོང་སྐྱེལ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཀྱི་ནག་
དབང་འདྲིན་པ་ཚོས་དྲུག་གོན་གྱི་ཐབས་ལམ་ལག་
བརྩམ་བྱས་ཡོད།

ཆེས་རྗེ་དྲུག་གི་གནས་སྐྱེད་སེའི་འོག་ཆེ་
སྤོན་གོར་བ་དང་། མང་པོར་རྣམས་སྤོན་སྤོན་ཅིང་།
བོད་མི་ཁྱོད་ཆེ་ཞིག་འདྲིན་བཟུང་བྱས་ཡོད། གདུག་
རྣམ་དྲུག་གོན་ད་ལྷ་ཡང་འགོ་ཚུ་སེའི་དྲུག་པར་
གནའ་བོའི་ནང་པའི་ཤེས་རིག་དང་སྤོན་རྒྱན་གྱི་
གཏེར་མཛོད་དུ་བྱུང་པའི་དགོན་སྡེ་གུ་ཚང་ཁག་ལ་
དམིགས་བཀུར་བྱས་དམ་བསྐྱབས་བྱས་པ་མ་ཟད།
མི་རྣམས་པ་ཞིག་ལ་སྤོང་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱང་བཀུར་
འགོག་ནན་པོ་བྱས་ཡོད། གནས་སྐྱེལ་འབྲོང་སྐྱེལ་
ན། འདྲིན་བཟུང་བཟོན་འདུག་བྱས་པ་མང་ཆེ་བར་
དུང་རྗེས་ཚད་མེད་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད།

དྲུག་གོན་གྱི་བྱེད་སྤྱོད་འདི་དྲུག་གཞུང་འབྲེལ་
བཀུར་འབྲོང་ཡོད་པའི་འཆར་གཞི་ལྷན་པའི་སྤྱི་
བྱས་ཀྱི་ཆ་གས་ཤིག་ཡིན་པར་སྐྱེད། ད་ལྟའི་འཆར་
བོད་ནང་ཀྱི་སྤྱི་ཚོམ་ཞིག་ཞིབ་པ་དང་། གསུམ་འགོད་
པ། ཐ་ན་ལུལ་སྤོན་སྤོན་འཆར་པ་ཡང་གཏོང་གི་མེད་
སྐབས་འདྲིན་བཟུང་བཟོན་འདུག་བྱས་པའི་བོད་མི་
འདི་དྲུག་གི་གནས་སྐྱེད་སེའི་སེམས་ངལ་ཆེན་པོ་
ཡོང་གི་འདུག དྲུག་གོན་གྱི་རྣམས་སྤོན་སྤོན་པ་སྤྱི་
དང་། ལྷག་པར་ལུང་ལུག་རྣམས་སུ་རྣམས་སྤོན་སྤོན་
པ་རྣམས་འདྲིན་བཟུང་ལ་འདྲིན་གསལ་ཉེ་སྤོན་བཟོན་བྱེད་
པར་ཡོང་མེད་ཀྱི་མེད། ལུང་ས་ལྷན་གནས་སྐྱེལ་ལ་
གཞིགས་ན། མི་མང་པོ་ཞིག་ཟས་གོས་གནས་མལ་
གྱི་མཐུན་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པར་རི་མགོར་བྱས་
སྤོན་པ་དང་། བྱོར་དུ་སྤོན་མཁན་རྣམས་ཀྱང་སྤོན་
འདྲིན་བཟུང་བྱས་མི་ཡོང་ངམ་སྤོན་པའི་དངངས་
སྤོན་དང་འདྲིན་སྤོན་དང་གནས་སྤོན་ཡིན།

སྤོན་མཐུན་དཀའ་ངལ་སྤོང་བཞིན་པ་འདིས་
དོས་ལ་སེམས་ངལ་ཚབས་ཆེ་ཡོང་གི་འདུག གནས་
སྐྱེལ་འདི་དྲུག་མཐའ་མའི་མཐུག་འབྲས་ཀྱི་ཁ་སྤོན་
གང་འདུ་ཞིག་དུ་འགྲུར་ཡོང་ངམ་བསམས་ཉེ་སེམས་
འཚབ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག དྲུག་གོན་གྱི་བྱ་ཐབས་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤོན་གཏུག་འཁེབས་པའི་བྱུང་འབྲས་
ཤིག་ཡོང་བྱུང་པའི་ཡོད་པ་བསམ་གྱི་མེད། དོས་ཀྱིས་
དུས་ལུན་རིང་པོ་ནས་འབྲོང་སྐྱེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
ལྟར། བོད་མི་དང་ཀྱི་ནག་གི་དབུ་བྱིད་རྣམས་པའི་བར་
ཕན་ཚུན་གོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་གནད་དོན་ཐག་
གཏོད་བྱེད་ཀྱི་དེ་མཐུན་བསྤོན་གྱི་ཐབས་ལམ་ལག་
གོས་ཡིན་པར་ཡོད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངས་རང་
བཟོན་ཚོད་ཀྱི་མེད་པ་དེ་ཀྱི་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་
མཐུན་ཀྱི་ལུག་ཀྱི་དབུ་བྱིད་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་
བསྐྱེད་ནན་བྱས་ཡོད། ང་ཚོའི་སྐྱབ་དོན་ནི་ནང་ཚོས་

བོད་གཞུང་མང་ཇ་དྲག་ལས་འགུལ་ཚོགས་ཚུང་ནས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ།

༡། བོད་གཞུང་མང་ཇ་དྲག་ལས་འགུལ་ཚོགས་ཚུང་གིས་བོད་ནང་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཏེ་ལྷོ་བོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་ཚོགས་ཚུང་གི་འབྲེལ་མཐུན་པ་བོད་མི་

ཁྲིམ་བསྐྱར་གནང་བ་བརྒྱུད་དེ་བོད་དུ་ཕྱི་བས་ཏེ་ཕུང་པོ་རྒྱལ་མཉམ་མེད་བསྐྱོད་པ་བརྒྱུད་ཏེ་བོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་ཚོགས་ཚུང་གི་འབྲེལ་མཐུན་པ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་སྤྱོད་གཏུང་གིས་མ་

བོད་གཞུང་མང་ཇ་དྲག་ལས་འགུལ་ཚོགས་ཚུང་གིས་བོད་ནང་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཏེ་ལྷོ་བོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་ཚོགས་ཚུང་གི་འབྲེལ་མཐུན་པ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་སྤྱོད་གཏུང་གིས་མ་

ལྷོ་བོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་ཚོགས་ཚུང་གི་འབྲེལ་མཐུན་པ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་སྤྱོད་གཏུང་གིས་མ་

ཁག་གི་ནང་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཡོད་པ་
བཞིན། འདི་ག་བཞུགས་སྐྱར་དུ་མི་མང་ ༡༠༠༠
བཀལ་བ་ཐོག་ཚེན་ཚེས་སྤོང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུ་
འཛོམས་དང་སྐྱགས་ ༡༠༠༩ ལྷོ་རྒྱ་ ༩ ཚེས་
༡༠༡༡༡༡ ཉིན་གསུམ་རེར་བོད་ནང་ཇ་དྲག་གི་
གནས་ཚུལ་བྱུང་སྟེ་ལྷོ་བོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་
དང་འབྲེལ་ཁྲིམ་བསྐྱར་གནང་སེམས་མཉམ་སྦྲེ་
མཚོན་ཆེད་དུ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཡོད་
པ་རེད།

མང་སྤྱི་འབྲུས་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་འཕེལ་རྒྱས་
ལགས་ནས་ལས་འགུལ་གྱི་རོ་སྤོང་གསུང་བཤད་
གནང་། དེ་རྗེས་མཐོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་ཚོགས་
གཙོ་ཀླུ་ཚོས་འཕེལ་མཚོགས་བོད་ནང་གི་གནས་
ལྟངས་ཇ་དྲག་ཅན་དུ་གྱུར་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། སྤྱི་
རོ་མཚོགས་ཉེ་ལམ་ལུ་རོ་བ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གསུམ་ནང་
སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་གནང་སྟེ་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་
ཚན་ལུ་ཐོག་འབྲོད་སྤེལ་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། བོད་
ནང་གི་ད་ལྟོ་ཇ་དྲག་གི་གནས་སྟངས་དངོས་པདེན་
འབྲེལ་བཅོམ་གྱི་ཐོག་ནས་གསུམ་འགོད་གསལ་
བསྐྱེད་གནང་བར་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་གི་གཞུང་མང་
གཉེས་ནས་རྒྱུ་ལུ་གསུམ་ཆེ་ཐོབ་སྐྱོར་སོགས་
གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་ཚོགས་སྤོང་ཁག་
ནས་ཉེ་ལམ་བོད་ནང་གི་དོན་རྒྱུན་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གི་དྲག་པོའི་བྱ་སྤོང་སྤེལ་སྐབས་དམར་བསྟན་
བཏང་བའི་བོད་མི་རྒྱལ་ཁྲིམ་བསྐྱར་ཏེ་ཕུང་པོ་མཚོན་ཆེད་དུ་
ཕུང་པོ་འདུ་གཟུགས་བཅོས་ཏེ་མེས་ལོར་ལྷན་ཇིར་

བཅོད་པར་རང་དབང་མེད་པར་མེག་ཚུ་ལོར་བ་སོགས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་དག་བྱུང་ཡོད། དེ་ཉིན་དགོང་འོ་
རྒྱལ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་གྱི་དོན་ལོ་ཆེ་དང་། བ་རི་རིན་
པོ་ཆེ། གནས་ཚུང་སྤྱོད་བསྐྱོར་བཅས་དུས་བཞུགས་ཐོག་
མེར་སྐྱེ་མི་མང་རྒྱལ་ཁྲིམ་བསྐྱར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མང་མེད་
ཁྲིམ་བསྐྱར་གནང་བྱུང་སྟེ་མཐུན་ལྷན་གྱི་དོན་ལོ་
ཆེས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསུང་རར་མེར་སྐྱེ་མི་མང་
རྒྱལ་ཁྲིམ་སྤོང་ལྷན་གྱི་གསུང་བཤད་ཀྱང་གནང་
ཡོད་པ་རེད།

ལྷོ་རྒྱ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཉིན་དང་
པོའི་ལྷོ་བོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་
ཇ་དྲག་ལས་འགུལ་ཚོགས་ཚུང་དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འབྲུས་ཚོགས་གཙོ་ཀླུ་ཚོས་འཕེལ་མཚོགས་ཕྱི་བས་ཏེ་
མཇུག་སྐོར་དུ་འབྲུགས་གནང་སྟེ་ཐོག་མམ་མེར་སྐྱེ་
མི་མང་རྒྱལ་ཁྲིམ་བསྐྱར་ལེན་ཏེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་
པོའི་རྒྱལ་སྤྱོད་བཏང་བ་དང་། དེ་རྗེས་བོད་ཀྱི་བསྐྱོད་
པ་ཆབ་སྲིད་ཆེད་དུ་རང་སྤྱོད་དོར་བའི་རྒྱལ་གཅེས་

ལྷོ་རྒྱ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཉིན་གཉིས་པར་
གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེ་གྱི་མཇུག་སྐོར་སྤྱོད་སྤྱོད་
གཙོ་བོར་བཀའ་ལྷན་བྱི་ཆབ་ཚོས་རིག་བཀའ་ལྷན་
ཆེ་རེད་ལུ་ཚོགས་མཚོགས་ཕྱི་བས་ཏེ་མཇུག་སྐོར་གོང་
མཚུངས་ལྷན་བསྐྱེད་བྱུང་སྟེ་གསུང་བཤད་གནང་
དོན། བོད་ཚོལ་ཁག་གསུམ་ནང་རང་དོན་རང་གཅེས་
ཀྱི་ཇ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་བོད་ཚོལ་གསུམ་ཁྲིམ་

བྱ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ལོངས་སྤོངས་བཅོམ་ཁབ་
གི་རྣམས་པར་གྱུར་ནས་གནས་སྐབས་ལོན་སྟབས་
ང་ཚོའི་དུས་ཚོད་འདི་བོད་སྤྱི་ལོ་མི་རིགས་ཚེད་
དུ་སྐོས་བཏང་བྱེད་མཁུག་ཚོར་དྲན་གསོ་བྱེད་རྒྱ་
དང་ཆབས་ཅིག་འབྲུངས་ཚོས་སེམས་པ་སྐྱོ་པོའི་
ཐོག་ནས་ཞུ་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཚོའི་
འབྲུང་རབས་ནང་འབྲུར་དུ་བོན་ཐུབ་པ་ཞིག་
དང་དྲན་ལམ་ནང་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། ཅིས་དང་།

ལོངས་སྤོངས་སྐྱབས་མགོན་ལྔ་རྒྱལ་བའི་
དབང་པོ་སྐུའི་ཕྱི་བ་བཅུ་བཞི་པ་མཚོག་དང་།
ཀུན་གཟིགས་པའི་ཚེན་མཚོག་ཅན་ལཱ་ལྷན་གསུ་
འཛམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་དང་། ལྷག་པར་བོད་

སྲིང་བ་བཅུ་གཅིག་བར་དུ་ཕེབས་པའི་ཉེར་ལེན་
ལ་བཞེན་ནས་བོད་ཁབ་སྐྱེ་འགྲོ་ལོངས་སྤོངས་
ཚོས་འབྲོར་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་སྦྱོར་བྱུང་བ་
བྱུང་བའི་འདས་པའི་བྱུང་རབས་དེ་རྣམས་ཚང་
མས་དགོངས་པར་མངའ་གསལ་རེད། ལྷག་པར་
དུ་དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་མཐུན་བོད་ནང་རྒྱ་དམར་
རྒྱ་སྐོས་ཚད་ལས་བཟལ་བའི་དག་གོན་བྱུང་
སྐབས་ལོངས་སྤོངས་སྐྱབས་མགོན་སྐྱེ་སྲིང་བཅུ་
བཞི་པ་ཚེན་པོ་མཚོག་བཅོན་པོ་ལྟེན་དུ་ཕེབས་
དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་གཟིགས་པའི་ཚེན་
རིན་པོ་ཚེ་མཚོག་གཞིས་སུ་བཞུགས་ཏེ་སྤྱིར་
འཛམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་དང་། ལྷག་པར་བོད་

གངས་ཅན་གློངས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོའི་ཚེད་དུ་སྐུ་ངལ་
དང་། མཛད་འཕྲིན་རི་ཅམ་བསྐྱུངས་ཡོད་པ་
འགྲེལ་བཞེད་མི་དགོས་པར་ཚང་མས་ཐུགས་ལ་
ཡོད་པ་དེ་རང་རེད་ཅེས་དང་།

དེར་བཞེན་དེས་སྐུའི་འབྲུངས་སྐྱར་
སྐབས་ལ་རྒྱལ་དབང་ལ་བསྐྱབས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་
དྲན་ཞུ་རྒྱུ་དེ་བཟུང་དགོངས་འགལ་མེད་
འགྲུབ་དགོས་རྒྱ་དེ་བོད་རིགས་སྤྱི་པོ་གནས་
བཞུགས་ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས་དུ་མེད་པའི་ལས་འགན་
གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱར་
བཞེད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་
བ་བཅས།

བོད་གཞུང་མང་ནས་མཚོད་འབྲུལ་གཟབ་རྒྱས་ལུས་པ།

༡༡།

བོད་གཞུང་མང་ཇ་དག་ལས་འགྲུལ་ཚོགས་ཚུང་ནས་གོ་སྐྱིད་ལུས་ཏེ་ ༡༠༠༩ ལྷོ་ལྷོ་ ༤ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་མོ་དེ་ནི་ཉེ་ལམ་བོད་ནང་ཞི་བའི་སྐྱེར་
ལངས་ནང་རྒྱན་འདས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞག་བཞི་བཅུ་ཞི་དགུ་འཁོར་བའི་མཚོད་འབྲུལ་གཟབ་རྒྱས་གནང་ཡོད།

མཚོད་འབྲུལ་དེར་སྤྱི་ཚོར་ལོངས་སྤོངས་
མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་རྒྱལ་བ་གཞུང་
པ་རིན་པོ་ཚེ་མཚོག་དང་། རྒྱལ་ཚབ་གསལ་པ་མི་
འགྲུར་གོ་ཆ་རིན་པོ་ཚེ། སྐུ་བཅར་རྣམས་ཀྱི་མཁུག་
སྐོབ་འདུས་ཚོགས་བཅས་ནས་ཚོགས་འབྲུལ་དང་
སྐོན་ལམ་རྣམས་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཞལ་འདོན་ཁག་
གསུང་གནང་མཛད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ནི་གི་
མཚོད་འབྲུལ་དུ་བཅོན་པོ་བོད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་
ཞིབ་པ་ཚེ་བ་དང་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གཞན། བོད་མི་
མང་སྤྱི་འབྲུས་ཚོགས་གཙོ། བཟུང་སྐོན་བྱི་པས་
དུས་བཟུང་སྐོན་རྣམས་པ། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱི་
ཚོན་གྱི་འགན་འཛིན་རྣམས་པ། སྤྱི་འབྲུས་རྣམས་པ།
ལྷན་ཁང་ཁག་གི་དུང་ཚེ་རྒྱུད་གི་གཙོ་མཉམས་ལས་བྱེད་
རྣམས་པ། གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་

སྤྱི་ཚོར་ལོངས་སྤོངས་སྐྱབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་ནས་བོད་ནང་ཞི་བའི་སྐྱེར་ལངས་ནང་རྒྱན་འདས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞག ༤ འཁོར་བའི་མཚོད་འབྲུལ་གྱི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཚེབས་སྐུར་བསྐྱུངས་ཏེ་ཞལ་འདོན་གསུང་བཞེན་པ།

པའི་ཚོགས་སྤེལ་ཞི་འགན་འཛིན་རྣམས་པ། སེར་སྐུ་མི་མང་དང་སྐོབ་ཐུག་ རྒྱུ་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་གི་དང་ལྷན་པ་ཁག་བཅས་ནས་གྲུང་སེམས་མཉམ་སྤྱོད་
ཚེད་མཚོད་འབྲུལ་དང་ཞལ་འདོན་གཟབ་རྒྱས་གནང་ཡོད་པ་རེད་འདུག

ཉེ་ལམ་བོད་ནང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་ཞི་བའི་རྩམ་སྟོན་བྲིས་སྟོར་གནང་མི་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་ ནས་བསྐྱོན་གཙོ་བོ་དེ་ཅང་ཆེན་པོ་བཟོ་བཞིན་པ་མ་ཟད་དེ་བས་མང་པོ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་ བཅོན་འདུག་བྱས་ཏེ་ཆེ་བཅོན་ནས་ལོ་གསུམ་བར་གྱི་བྲིས་སྟོར་ཐག་ཀྱང་བཅད་ ཡོད་པའི་རྗེས་དྲག་གི་གནས་སྤྱོད་ཡོད་པ།

༡༧ ཉེ་ལམ་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་གྱི་
གསུམ་བུ་འདི་དུས་དྲན་ཐོང་ས་ཞེ་དག་པའི་དུས་དྲན་
ཀྱི་ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་རྩེ་ས་ས་གཙོ་ས་
བོད་ཡུལ་མདོ་སྟོན་སྐྱོད་དུས་གཙོ་བོ་བཅས་ཀྱི་ས་
གནས་གང་སར་གཞི་སྤུངས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་
ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་གི་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་
དང་། ད་ཉེའི་བོད་ནང་བོད་མིའི་གནས་བབ་ལ་འདོད་
ཚོ་ཁོངས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པ་དངོས་དོན་ལ་
སོང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་
བྱས་དེ་དག་ལ་མི་དགའ་བའི་ཞི་བའི་ལམ་ནས་དོ་
རྒྱལ་རྩམ་སྟོན་བྲིས་སྟོར་བྱེད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་
གཞུང་ཕྱོགས་ནས་དེ་དག་ཆར་ཉ་ཅང་བསྐྱོན་གཙོ་བོ་
ཆེན་པོ་བཟོས་དང་བཟོ་བཞིན་པ་མ་ཟད་མང་པོ་ཞིག་
འཛིན་བཟུང་བཅོན་འདུག་ཀྱང་བྱས་ཡོད་པའི་ཁོངས་
ནས་བོད་མི་གང་ས་ ༩༠ ལ་ ཟླ་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་
༤ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་རྩེ་ས་ཕྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲེལ་རིམ་
མི་དམངས་བྲིས་སྟོར་ཁང་ལ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཏན་

བཟོད་རང་དབང་ཡོངས་སྤྱོད་བྱས་པ་དང་ཞི་བའི་རྩམ་
སྟོན་བྲིས་སྟོར་བྱས་པ་ཅམ་ལ་ལོ་གསུམ་ནས་ཆེ་
བཅོན་བར་རིམ་པ་བཞིན་བཅོན་འདུག་གི་བྲིས་སྟོར་
བཅད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་པ་སངས་དང་བཅོད་
ནམས་ཆེ་རིང་། ཆེ་རིང་བཅས་ལ་ཆེ་གང་བཅོན་
འདུག་བྱེད་རྒྱུའི་བྲིས་སྟོར་ཐག་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་།
འཛིན་གས་མེད་དང་སྐལ་བཟང་བག་གྱི་ཀམ་ལྷ་པ། རོ་
གཙོད་ མིག་དམར། དག་དབང་ཆོས་དབྱེད་ས། བག་
གྲོ་བཅས་ལ་ལོ་བཅོ་ལྷ་ཡན་གྱི་དུས་བཀག་བཅོན་
འདུག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཡར་རྒྱས་དང་ཆོས་འཕེལ་
བཀག་གིས། རོ་རྩེ་དར་རྒྱས། དག་དབང་། སྐལ་
བཟང་ཆེ་རིང་། མིག་དམར། བཅོད་ནམས་ཆེ་རིང་།
ཚོ་བཟང་བསམ་གཏན། ཆེ་བཏན། སུན་བཟང་བཀྱ་
མེས། ལྷག་པ་ཆེ་རིང་ཆེ་བ། ཚོ་བཟང་བཀྱ་མེས།
ལྷག་པ་ཆེ་རིང་། མཐར་ཕྱིན། སུབ་བཏན་རྒྱ་མཚོ།
བཀྱ་མེས་རྒྱ་མཚོ། སྐལ་བཟང་དོན་གྲུབ། བཏན་
འཛིན་རྒྱལ་མཚན། སྐལ་བཟང་ཉི་མ། ཡེ་ཤེས་

བཅས་ལ་ལོ་གསུམ་ནས་བཟུ་བཞི་བར་གྱི་དུས་བཀག་
བཅོན་འདུག་བྱ་རྒྱུའི་བྲིས་སྟོར་ཐག་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད།
དེར་བཏན་ཟླ་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༠༥ ཚེས་
༠༡ ཉིན་བཅོན་ཕྱོགས་བོད་གཞུང་བཀའ་ཐག་གིས་
གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་གནང་ཡོད་
པའི་ནང་། དེ་ལྟ་བུའི་རང་སྐྱོང་གང་དྲན་གྱི་བྲིས་སྟོར་
གཙོད་དེ་དག་ད་ལྟ་འཛིན་བཟུང་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་
བོད་མི་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ལག་བཏུང་བྱེད་དེས་
ཡིན་པས་ང་ཚོར་དངངས་འཚབ་ཆེན་པོ་འདུག དེ་
ལྟ་བུའི་མ་འོངས་པའི་བྲིས་སྟོར་ཞིབ་ཚང་མ་དེས་པར་
དུ་ཡོངས་གྲགས་དང་སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་དགོས་ཀྱི་
རེད། བྲིས་སྟོར་ཞིབ་འོག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཞེ་སྐྱོང་
དང་ཉེ་རིང་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ཁོང་ཆེའི་གནང་
དོན་སྲུང་སྤྱོད་བྱེད་མི་རང་དབང་ལྡན་པའི་བྲིས་སྟོར་
ཚོད་པ་དགོས་རྒྱུ་དེ་ནི་འོས་བབ་ཅིག་ཡིན། གལ་
གནད་ཆེན་པོའི་ངང་ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་དྲང་
པོའི་བྲིས་སྟོར་ཞིབ་བྱེད་ཁུལ་གྱི་མ་ཡིན་ཡིན་ཁུལ་དེ་

ཟླ་ལོ་ ༩ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་མགོ་ཡོག་ས་ཁུལ་ཆོག་སྤྱོད་རྫོང་གི་དགོན་པའི་གྲ་དམངས་ནས་བོད་
རང་བཅོན་ཞེས་འབྲིང་པའི་དར་ཆ་འབྲེལ་ཏེ་ཞི་བའི་རྩམ་སྟོར་བྱེད་བཞིན་པ།

ཟླ་ལོ་ ༩ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་མགོ་ཡོག་ས་ཁུལ་ཆོག་སྤྱོད་ཁོངས་ཀྱི་མེར་སྐྱེ་མི་མང་ཆོས་
བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དར་རྒྱུང་འདུགས་བྱེད་བཞིན་པ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་

ལས་ཚོགས་ཀྱི་བཅོམ་འདུག་འོག་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཡོངས་
རྒྱལ་འཕུལ་དུ་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པའི་གཞིར་དགོས་པའི་འབོད་
སྐུལ་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཚུལ་ལེགས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་ལེགས་
ཀྱང་སྤེལ་ཡོད་པ་རེད།

འདི་ལོའི་གསུམ་བཅུ་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་དགུ་པའི་
དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་དེ་ནས་བརྒྱུད་པོད་ཀྱི་ས་ལྗོངས་དུས་
གཙང་དང་། མདོ་སྤོང་སྐད་སོགས་བོད་ཀྱི་ལུ་ལུང་
ཁག་མི་འདུ་བ་གྲངས་ ༧༠ བཅའ་བ་དང་རྫོང་ཁག་
༥༠ བཅའ་བའི་ནང་བོད་མི་བྱི་སྤོང་མང་པོས་ཞི་བའི་
རེ་སྤོང་བྱི་སྤོང་འདུག་མཚུག་མཚུག་ལྟེ་དུ་བྱི་
ངོ་གཉིས་ཅམ་འགོ་ལུས་ཡིན་པར་ཕྱི་མིས་མི་སྤོང་ལས་
འདས་པའི་གདུག་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོས་དྲག་གཞོན་བྱས་ཏེ།
བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་བསད་ཆས་ཚབས་ཆེ་བཅོས་ཡོད་
པའི་ནང་ནས། ༧ ཚེས་ ༡༥ བར་འདི་གར་དང་
ཚོར་འབྲོར་བའི་ཁྲུང་སྐོན་གནས་ཚུལ་ནང་ཉུང་མཐར་
ཡང་བོད་མི་རྒྱུན་འདས་སྤྱུ་གྲུར་བ་གྲངས་ ༡༠༩ དང་།
ཆས་སྤོང་ཁོར་བ་གྲངས་ ༡༠༠༠ བཅའ་བ་བཅོམ་འདུག་
བྱས་པ་གྲངས་ ༥༢༡༥ བཅའ་བ་བཅས་ལ་ཤེས་བརྟན་
ལྷན་ཡོད། ད་དུང་ང་ཚོས་ཤེས་ཤིང་གསལ་བྱུང་བའི་
ཞི་བའི་གྲིན་ལངས་གནང་མི་དེ་བས་མང་བ་བསད་
ཆས་དང་བཅོམ་འདུག་བྱས་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཡིན།
འདི་གར་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁྲུང་སྐོན་གནས་ལྷོ་ལྷོ་ ༩

པའི་ཚེས་ ༡༧ བར་གྱི་གནས་ཚུལ་སྐབས་འཕུལ་
འབྲོར་བ་རྣམས་ཤེས་བྱ་འདོན་ཐེངས་རྒྱུན་མར་བཞག་
ཟེན་ཡོད་ཅིང་། ཐེངས་འདིར་དེ་རྗེས་ཀྱི་ཁྲུང་སྐོན་
གནས་ཚུལ་འབྲོར་བ་རྣམས་རིམ་བསུ་འགོད་རྒྱུ་ཡིན།
ལྷོ་ལྷོ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་འབྲོར་བའི་
གནས་ཚུལ།

ཞེ་སྤོང་རི་བསམ་གཏན་སྤོང་བཅུན་དགོན་གྱི་
བཅུན་མ་སྤུ་ལུ་སྤོང་གས་ལྷོ་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་
དགོན་པ་སྤུར་མཁུ་གྱི་བཅུན་མ་གཅིག་མ་གདོགས་
ཚོགས་དམངས་ཡོངས་ཉིན་གུང་ཚུ་ཚོད་ ༡ ཅམ་
ལ་དགོན་པ་ནས་ཆུ་སར་རེ་སྤོང་བྱི་སྤོང་གུང་
པར་བསྐྱོད་ཡོད་པ་རེད། འོང་གྱང་རྗེ་བོད་ཁྲུང་སྐོན་
པའི་ཕྱི་མིའི་ཚོང་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཉེ་འགལ་དུ་
འབྲོར་སྐབས་ཕྱི་མིའི་དམག་མིས་བཀག་སྡོམ་བྱས་
ནས་དགོང་དྲོའི་ཚུ་ཚོད་ ༦ བར་བཀའ་ཉར་བྱས་
ཡོད་པ་དང་། ཚུ་ཚོད་ ༦ ཡན་མས་ཅམ་ལ་བཅུན་
མ་ཚོང་མ་རྒྱུད་འཁོར་ནང་སྤོང་གས་ཏེ་དགོན་པར་སྤྱིར་
སྤོང་བྱས་འདུག དེས་ནས་བརྒྱུད་དགོན་པའི་ནང་
ཉིན་ལྷར་ལས་དོན་རྒྱ་ཁག་ཟེར་བ་འཛོགས་པ་དང་
དགོན་པའི་རི་གཤམ་དུ་དམག་མིས་སྤོར་སྤུར་བྱས་
ནས་བཟང་བཅོམ་ཆུ་བུ་བཅུག་ཡོད་པ་རེད་འདུག །
ཚེས་ ༡༠ ཉིན་འཛོན་བརྒྱུད་བྱས་པ། ༡༥ ཚེས་

དབྲངས་བཀྲིས། རང་ལོ་ ༩༩ ༡༥ བཅུན་པ།
རང་ལོ་ ༡༢ ༩༥ ལས་ངས། རང་ལོ་ ༡༣ ༤༥ ཚོས་
སྤོང་དཀར་སྤོང་པ། རང་ལོ་ ༩༧ ༥༥ ཚོས་
འཛོན། ༡༣༥ ཚོས་ལོ་མ། ༥༥ ལྷོ་ལྷོ་ལོ་ ༥༥ ཚོས་
ཚུལ་ཞིམས་སྤོང་མ། རང་ལོ་ ༩༦ དང་།

ཚེས་ ༡༠ ཉིན་གྱི་སྤོང་ཁྲུང་སྐོན་ལེགས་
ཁམས་རྫོང་ཁྲུང་སྐོན་ཚུལ་རོང་ཚོ་བུལ་གྱི་དུ་བྱི་
ཚོ་འཕུལ་སྤོང་ལམ་གྱི་འཆམ་ཀྲག་རྒྱུར་རྒྱ་གཞུང་
ནས་འདུ་འཛོམས་མི་ཚོགས་པའི་བཀག་འགོག་བྱས་
པར། དགོ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་ནས་ཅོད་སྤོང་བྱས་
རྗེས་འཆམ་ཀྲག་སྤུ་བོ་བྱུང་ཡོད།

ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ ༡༡ བར་མ་རྒྱ་ཚུ་རྫོང་ཁྲུང་སྐོན་
ནས་འཛོན་བརྒྱུད་བྱས་པ། ༡༥ ལྷོ་ལྷོ་སྤོང་བཅུན་
ཚོ་རིང་། མ་རྒྱ་རྫོང་དུལ་ར་རྒྱ་གསུམ། ༡༥
སངས་ཀྲུས་སྤོང་མ། ར་པ་རྫོང་གི་མི་ཡིན། ༩༥
དགོན་མཚོགས་ མ་རྒྱ་རྫོང་དུ་མོར་མོད་སྤོང་པའི་མི།
༤༥ འཛོན་ལས། མ་རྒྱ་རྫོང་ཉིན་མ་སྤོང་པའི་མི།
༥༥ གནམ་ལོ། མ་རྒྱ་རྫོང་ཉིན་མ་སྤོང་པའི་མི། ༥༥
འཛོན་ལས། མ་རྒྱ་རྫོང་ཉིན་མ་སྤོང་པའི་མི་དང་།
སྤོང་སྤོང་ལས་ཁྲུང་སྐོན་གྱི་ལས་ལྟེད། ༥༥ ཚོས་དཀར་
སྤོང་པ། རང་ལོ་ ༡༤ མ་རྒྱ་རྫོང་ཉིན་མ་སྤོང་པའི་
མི། མ་རྒྱ་རྫོང་སྤོང་ཁྲུང་སྐོན་པའི་འཁྲུང་སྤོང་པ། ༥༥

ལྷོ་ལྷོ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་མགོ་ལོག་ལྷོ་ལྷོ་སྤོང་ཁྲུང་སྐོན་ལོད་ཚུལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དར་
ཕྱག་དུ་འཁྲུང་ཏེ་རེ་སྤོང་བྱི་སྤོང་གུང་པའི་བཞེན་པ།

ལྷོ་ལྷོ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་མགོ་ལོག་ལྷོ་ལྷོ་སྤོང་ཁྲུང་སྐོན་ལོད་ཚུལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་
ཚུལ་དར་སྤོང་འཛོགས་བྱེད་བཞེན་པ།

ལྷན་སྐྱེའི་གནས་ཚུལ།

ནམ་མཚོ་ཉེ་མ་ཚུལ་ཚོ་བརྟན། མ་ཚུ་རྫོང་ཚུ་ཁ་མ་
གང་ཚུ་ལག་སྡེ་བའི་མི། ༧༩ རོ་རྩེ། མ་ཚུ་རྫོང་ཚུ་
ཁ་མ་བར་ལི་སྡེ་བའི་མི། ༡༠༥ གསར་འཛིན་སྲིད།
མ་ཚུ་རྫོང་ལྷན་ཚོགས་པའི་འབྲུག་རྩོམ་པ་ཡིན།

ཚོས་ ༡༠ ཉིན་

གསེར་ཉེ་རྫོང་ཁྲུལ་ཕུ་ཕུ་གང་སོགས་གང་གསུམ་ཅམ་
གྲི་མི་མང་ནས་ས་གནས་སུ་དམ་བརྒྱགས་བྱེད་བཞིན་
པར་སྐྱེས་ཤིང་རྩོམ་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག་
ཀྱང་། གནས་ཚུལ་ཞིབ་པ་དུང་དུང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
མེད། ཚོས་ ༡༠ ཉིན་ཨ་མདོ་མགོ་

ལོག་བོད་རིགས་རང་སྲོད་ཁྲུལ་པར་རྫོང་རྩྭགས་རི་
གང་དང་། མདོ་གོང་མ་གང་། པན་ཆེན་གང་བཅས་
ཀྱི་མེར་སྐྱ་མི་མང་ནས་རོ་རྩོམ་སྐད་འབོད་བྱས་འདུག

ཚོས་ ༡༠ ཉིན་ཆབ་མདོ་ས་ཁྲུལ་སྐར་
ཁམས་རྫོང་མཚོ་རྩེ་གང་ཁོངས་སུ་མི་མང་ནས་རོ་
རྩོམ་གྱི་ལས་འགུལ་སྡེལ་འདུག

ཚོས་ ༡༠ ཉིན་མཚོ་སྐོན་ཞིང་ཆེན་མ་རྩོ་
བོད་རིགས་རང་སྲོད་ཁྲུལ་ཕུ་ཕུ་ཞིག་རྫོང་དུ་བོད་མི་
སེར་སྐྱ་མི་མང་ནས་རོ་རྩོམ་གྱི་ལས་འགུལ་ལྷགས་
ཆེན་ཞིག་སྡེལ་འདུག

ཚོས་ ༡༠ དཀར་མཛེས་ས་ཁྲུལ་གསེར་ཉེ་
རྫོང་ཕུ་ཕུ་གང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་སེར་དགོན་པའི་
དགེ་འདུན་པ་སོགས་ནས་རོ་རྩོམ་བྱེད་སྐབས་དུག་
ཆས་དམག་མིས་ཉིན་ཚུབ་ཚུ་རྫོང་ ༤ པར་མེ་མདའ་

བརྒྱབ་སྐྱེ་མི་གངས་ ༡ ཅམ་རྒྱུན་འདས་སུ་བཏང་
ཡོད་པ་དང་། མི་གངས་ ༡༠ ཅམ་མས་སྐྱོན་ཐོར་
ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག་ཅིང་། མེ་མདའ་
ཚུག་ཚུར་ཀྱང་དབྱང་ནས་བཀའ་ཡིད་པའི་སྐོར་
བཀའ་ཡིད་པ་རེད།

ཚོས་ ༡༠ ཉིན་ཆབ་མདོ་ས་ཁྲུལ་སྐར་ཁམས་
རྫོང་མཚོ་རྩེ་གང་དུལ་ཕུ་རོ་བ་དང་། རོ་མགོ་རུ་
བསོགས་ནས་རོ་རྩོམ་བྱུང་རྩིས་མི་གངས་ ༡༤ ཅམ་
འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་སྐར་ཁམས་རྫོང་བཙོན་ཁང་དུ་
ཞིད་ཡོད་འདུག དེའི་སྲོད་ནས་མི་གཉིས་ཀྱི་མིང་
གཞུང་རག་སོན་བྱུང་བཞི། ༡༥ མེ་མཚང་མི་རབ་
དང་། ༡༦ ཆེ་དབང་བཀྲིས་གཉིས་ཡིན་པ་རེད།

ཚོས་ ༡༠ ཉིན་རྩེ་པ་བོད་རིགས་རང་སྲོད་
ཁྲུལ་རྩེ་མང་རྫོང་རོ་རྩོམ་གང་དུ་སེར་སྐྱ་མི་མང་
ནས་ཞི་བའི་རོ་རྩོམ་གྱི་སྐད་འབོད་བྱས་འདུག་པར་
དམག་མི་བཏང་སྡེ་ལམ་སེང་དམ་བརྒྱགས་བྱས་
ཡོད་འདུག་ལ། རྫོང་དཔོན་གཞིན་པ་དང་གང་
གི་ལས་བྱེད་ཁག་གཅིག་གཡུ་ཐོག་དགོན་དུ་ཡོད་
སྡེ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ལྷན་དུ་ཚོགས་དགོས་པའི་བར་
བཏང་ཡོད་འདུག

ཚོས་ ༡༠ ཉིན་མགོ་ལོག་པར་རྫོང་དུའང་
དམག་མི་སྡེབས་ཏེ་དམ་བརྒྱགས་བྱེད་སྐབས་མི་མང་
ནས་ཞི་བའི་རོ་རྩོམ་བྱས་འདུག་ཅིང་། སྐད་འབོད་
སྐབས་བོད་ཚུ་གཉིས་ཞི་བའི་སྐོན་སྐོར་མེ་མདའ་བྱེད་

དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་འབོད་ཚིག་བརྒྱགས་ཡོད་ཅིང་།
སྲིད་པ་ཅེན་གང་དང་། དཔང་རུས་གང་།
དམར་ཁོག་གང་བཅས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ནས་ཀྱང་ཞི་
བའི་རོ་རྩོམ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག

སྲི་བླ་ ༡ ཚོས་ ༡༡ ཉིན་འགྲོ་འདོད་ བའི་གནས་ཚུལ།

ཚོས་ ༡༡ ཉིན་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ། ༡༥
མཛོད་དགེ་ཐང་སྐོར་སོག་ཆང་དགོན་པའི་དགེ་
འདུན་པ་ཡོན་ཏན་ཚུ་མཚོ། ༡༦ ཡར་འཕེལ། ༡༧
བསོད་ནམས། ༤༥ བརྩན་འཛིན། ༤༦ ཡོན་
ཏན་ཞི་སུག ༤༧ ཡར་འཕེལ། ༥༨ འཛིན་མེད་
ཚུ་མཚོ། ༩༥ ལྷོ་བཟང་ཚོས་འཕེལ། ༧༥ དགྲིས་
ཚུ་མཚོ། ༡༠༥ ལྷོ་བཟང་འོད་ཟེར། ༡༡༥ ལྷོ་
བཟང་སྐྱོན་པ། ༡༣༥ ལྷོ་བཟང་བཟོད་པ། ༡༥༥
ཤེས་རབ་ཚུ་མཚོ། ༡༤༥ འཇམ་དབྱངས་བཟོད་
པ། ༡༥༥ ལྷོ་བཟང་ཚུ་མཚོ། ༡༤༥ བརྩན་འཛིན་
ཚུ་མཚོ། ༡༥༥ ཚུལ་ཁྲིམས་འབྲུང་གནས་སོགས་
འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ཚོས་ ༡༠༡༡ ཉིན་སེ་སོར་རྩེ་སའི་ནང་ཉེས་
པ་ཡོད་མེད་བཅུད་ཞིབ་གང་ཡང་མེད་པར་བོད་མི་
གཞིན་སྐྱེས་ཁག་ཅིག་འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད།

ཚོས་ ༡༠༡༡ ཉིན་མཚོ་སྐོན་མི་རིགས་སྲོབ་
བྱ་ཆེན་མོའི་སྲོབ་ཕྱག་ནས་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་

ཨ་མདོ་མ་ཚུ་རྫོང་ཁོངས་སུ་སེར་སྐྱ་མི་མང་ནས་ནས་ཞི་བའི་སྲོམ་སྐོར་བྱེད་བཞིན་པ།

ཨ་མདོ་རེབ་གོང་དགོན་གྱི་སེར་སྐྱ་མི་མང་ནས་ནས་ཞི་བའི་སྲོམ་སྐོར་བྱེད་བཞིན་པ།

ནང་དུ་ཞི་ཞོལ་ནང་ཚེ་སློག་ཤོར་པའི་དཔལ་པོ་དཔལ་
མོ་ཚོར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེ་མཚོན་ཆེད་དོ་ཞོལ་
གྱི་རྣམ་འགྲུར་བརྟན་འདུག

ལྷོ་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་བརྒྱུར་དུ་དཀར་མཛེས་ས་
ཁུལ་གསེར་རྟ་རྫོང་ལུ་འུ་གང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་སེ་
ར་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཚོས་དོ་ཞོལ་གྱི་ལས་
འགུལ་སྒྲེལ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་པ་རེད།

ཚེས་ ༡༡ ཉིན་དཀར་མཛེས་རྫོང་ཁོངས་སུ་
ཡོད་པའི་བརྟན་དགོན་ཞིག་གི་བརྟན་མ་དང་དགེ་
འདུན་པ་ལྔ་བརྟན་རྣམས་ཙམ་བཅས་སེར་རྒྱ་མི་མང་ནས་
ཞི་བའི་དོ་ཞོལ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག

ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཁམས་སྡེ་དགེ་རྫོང་ཁོངས་
སུ་རྒྱ་མཚན་རི་ཡིན་ཁ་གསལ་འདི་ཙམ་མི་འདུག་
ཀྱང་། རྗེ་དགེ་ཁ་རྫོང་གི་ཚོ་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་
པ་བཟེས་པ་ཁ་གསལ་གྱི་དུ་སྡེ་བས་ཉེ་སྦྲེལ་ལྷན་
གཞིན་ ༥༠ བས་པ་དགོན་པར་འབྲིང་དེ་གྲ་ཆས་
གཡོགས་ཉེ་བཞག་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག
**ལྷོ་རྒྱ་ ༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་འབྲོར་པའི་
གནས་ཚུལ།**

ཚེས་ ༡༡ ཉིན་མགོ་ལོག་ཁུལ་དར་ལག་རྫོང་
དཔོན་འཁོར་རྫོང་མ་དང་སྦད་མ་གང་གཉིས་ནས་རྟ་
བཞེན་ཉེ་མི་མང་ ༡༠༠ ལྷག་ཙམ་ནས་ཞི་བའི་དོ་

ཞོལ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ཚེས་ ༡༠ ཉིན་དཔོན་འཁོར་རྫོང་མ་དང་སྦད་
མ་གཉིས་ཀྱི་མིའི་རྒྱལ་དར་ལག་རྫོང་གྱི་རྒྱལ་
དར་བརྟན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག་པ་དང་།

ཚེས་ ༡༡ ཉིན་དཀར་ཆས་དམག་མི་རྒྱུའ་
འཁོར་བརྟན་ཙམ་སྡེ་བས་འདུག་པར་མི་མང་ནས་དོ་
ཞོལ་བྱགས་ཆེ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཨ་མདོ་གཙན་ཚོང་རྫོང་ཁོངས་
སུ་རྒྱ་དོའི་རྒྱ་རྫོང་ ༡༠ ཡས་མས་སུ་སྦད་ར་གྲོང་
བརྒྱུད་གྱི་ནང་ཚན་སྡེ་ཁག་ཆེན་པོ་བཞེ་ཟེར་བའི་
རྒྱལ་སྡེ་སྡེ་བ་དང་། ཁོལ་ས་ཐང་། ལྷོ་རྒྱལ། ༩

མོ་བཅས་གྱི་མི་མང་ནས་འགོ་བྲིད་དེ་རྒྱ་རེད་སྡེ་
བ་དང་། ཡུལ་པོ་ཆེ། མོ་ཁོག་བཅས་རྒྱ་རེད་ས་གང་
ཁོངས་ཡོངས་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་འབྲུར་ཞིང་།

༧གོང་ས་༧སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐུ་པར་
དང་། པཱ་ཆེན་རྒྱུད་སྐུ་པར་པོ་ཆེའི་སྐུ་པར་
བརྟན་མས་རྣམས་རྫོང་ས་གནས་ཡོད་སར་ཞི་བའི་དོ་ཞོལ་
བྱས་ཡོད་པ་དང་།

སྐབས་དེར་གྲས་ཆེན་རྗེ་བ་
དང་། མར་ཁུ་ཐང་། འབར་རྩ་བཅས་ཀྱི་མི་མང་
མཉམ་ཞུགས་གྱིས་བྱིན་མི་གྲངས་ ༡༠༠ ལྷག་ནས་
དགོང་དོའི་རྒྱ་རྫོང་ ༡ ཡས་མས་བར་ཞི་ཞོལ་བྱགས་
ཆེ་བྱེད་སྐབས་རྫོང་གི་འགོ་བྲིད་ཚོས་རྒྱ་སྐུལ་ཆེ་བྱས་

མཉམ་ཞུགས་གྱིས་བྱིན་མི་གྲངས་ ༡༠༠ ལྷག་ནས་
དགོང་དོའི་རྒྱ་རྫོང་ ༡ ཡས་མས་བར་ཞི་ཞོལ་བྱགས་
ཆེ་བྱེད་སྐབས་རྫོང་གི་འགོ་བྲིད་ཚོས་རྒྱ་སྐུལ་ཆེ་བྱས་

ཁག་གཅིག་བེད་སྤྱོད་གྱིས་ཞི་ཞོལ་མཚམས་འཇོག་
བྱེད་དུ་བརྟུག་ཡོད་པ་རེད།

གོང་གསལ་གཙན་ཚོང་ཁུལ་དུ་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱ་ནག་
དུ་བརྟན་ཞིང་ཆེན་གྱི་དམག་སྦྲར་ཞིག་ནས་རྒྱ་དམག་
རྒྱུར་འཁོར་ ༥༠ ཙམ་རྫོང་ས་གནས་སོགས་སུ་
འབྲོར་ཉེ་དམ་བརྟན་གསུམ་བྱེད་བཞེན་ཡོད་པའི་གནས་
ཚུལ་ཐོན་འདུག

ཚེས་ ༡༡ ཉིན་མགོ་ལོག་ཚོག་སྤྱིའི་རྫོང་དཔལ་ཡུལ་
གང་གི་སེར་རྒྱ་མི་མང་ ༥༠༠ ལྷག་རི་ཚེར་བསྐྱར་
དེ་གལ་སྤྱིད་དར་ཐང་དགོན་པའི་དགོན་བདག་དཀར་

དཔལ་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེར་བསུན་གཙོར་བཞོས་པ་ཡིན་
ན་རྒྱ་དམག་ལ་འཛིང་རྒྱ་ལས་ཐབས་ཤེས་མི་འདུག་
པས། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་ཨ་རི་སོགས་

སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནས་དེས་པར་ལམ་སློན་དང་
གཞིགས་ཉོགས་གནད་པར་ཕེབས་དོགས། ཞེས་འཛིང་
སྐུལ་ཞུས་ཡོད་པ་རེད།

ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཆ་རྒྱ་རྫོང་སྐང་ལམ་དུ་བོད་ནང་ཉིན་གུང་
རྒྱ་རྫོང་དང་པོའི་ཐོག་གྲ་ཆས་བྱོན་པའི་དམག་མིས་སློ་
བུར་བོད་མི་སྐུ་བོ་བརྒྱུད་ལ་ཉེས་རྐྱེད་དཀག་པོ་བཏང་སྟེ་

འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག་ཅིང་།
ཚེས་ ༡༧ རས་ ༡༡ པར་མ་རྒྱ་རྫོང་ཁུལ་དུ་བྱིན་
བོད་མི་གྲངས་ ༤༩ ཙམ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་

ལྷོ་རྒྱ་ ༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཨ་མདོ་མགོ་ལོག་ཁུལ་གྱི་སེར་རྒྱ་མི་མང་ནས་ཞི་བའི་དོ་ཞོལ་རྫོང་གི་སྐུ་རྫོང་དང་སྦད་འཛིང་གནད་བཞེན་པ།

པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་པ་རེད།
 ཚེས་ ༡༦ ཉིན་མཚོ་མོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོད་ཁུལ་
 ཅི་ཀོར་ཐང་རྫོང་ཁོངས་ལ་ཚོགས་དགོན་པར་སྤོའི་
 ལུ་ཚོང་། ལ་པའི་གཡམ་གཡོན་དུ་ཞི་བའི་རྒྱ་དཔོན་
 བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དགོན་པའི་འདུ་ཁང་གི་ཐོག་སྐྱོད་
 དང་རྒྱ་བའི་རྩེ་བོད་ཀྱི་རྒྱ་དཔོན་རྒྱུ་འཇུགས་བྱས་པ།
 དགོན་པའི་ཉེ་འབྲེལ་སུ་ཡོད་པའི་སློབ་ཚུང་ཞིག་ནང་
 རྒྱ་མིའི་རྒྱལ་དར་མར་ཕབ་སྟེ་བོད་ཀྱི་རྒྱ་དཔོན་
 འཇུགས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་དཔོན་གྱི་རྒྱལ་དཔོན་
 ལ་རང་དབང་སྲོད་དགོས། ལ་རྒྱལ་བ་བརྟན་འཛིན་
 རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་ཚེ་ལོར་བརྟན་པར་ཤོག ཅེས་སོགས་
 ཀྱི་འཕྲོད་ཚིག་བརྒྱགས་ཡོད་ཅིང་། མཐའ་དམག་
 མི་སྡེ་བས་ཉེ་དགོན་པའི་མཐའ་བརྒྱུད་བ་དང་། ལ་
 མ་དང་ལས་བྱེད་ཅན་ཡོད་པའི་ཁག་གཅིག་བོད་སྲོད་
 བཏང་སྟེ་ཞི་ཚོལ་མཚམས་འཛིན་ཡོད་ཐབས་བྱེད་དུ་
 བརྟུག་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕན་ཚུན་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་
 བཤད་མི་ཚོགས་པའི་དམ་བསྐྱེད་དང་སློབ་གསོའི་ལས་
 འགུལ་ཡང་སྟེལ་བཞིན་ཡོད་འདུག
 ཚེས་ ༡༦ ཉིན་ཁམས་གོ་འཛོ་
 རྫོང་རྒྱ་འབྲེལ་གང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཁང་
 པར་རྩིས་མེ་འབར་གས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་
 འདུག་པ་དང་། འདི་ནི་ས་གནས་བོད་མི་རྣམས་ནས་

མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་
 འཛིན་གྱིས་ཚེས་ ༡༦ ཉིན་བོད་མི་ཁག་གཅིག་འཛིན་
 བརྒྱུད་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་འདུག
 དེ་བཞིན་མཚོང་དགོ་ཐང་རྫོང་དགོན་དང་རྫོང་
 ཁུལ་དུ་ལུ་མཐུད་བོད་མི་འཛིན་བརྒྱུད་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད་པ་དང་། ལས་དོན་དུ་ཁག་དགོན་པར་ཡོད་
 རྟེན་དུ་ལའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་སྲོད་འོག་རང་བཙན་
 དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འགུལ་གང་སྟེལ་ཡོད་པ་རྣམས་
 རང་གི་ནོར་འཁུལ་ཡིན་པར་ངོས་ལེན་མཚོན་ཚེད་
 དུ་ས་ཉལ་ས་བརྒྱ་དུ་བྱེད་བཞིན་པར་ས་ཉལ་
 འགོད་མཁུགས་ཡང་བྱུང་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་
 ཡོད་པ་རེད།
**ཕྱི་ལོ་ ༡ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་འཕྲོར་བའི་
 གནས་ཚུལ།**
 ཚེས་ ༡༦ ཉིན་གཅེན་ཚོ་རྫོང་ཁོངས་སུ་སྤྱི་རྩེ་
 ཡང་རྫོང་དེ་གི་ཁོངས་ཀྱི་མི་རི་གོང་མ་སྟེ་བ་དང་།
 མི་རི་གོང་མ། ལོ་བ་སྟེ་བ། ལུ་ལོང་སྟེ་བ་སོགས་
 མི་མང་ནས་འགོ་བྱེད་དེ་ཞི་བའི་རྒྱ་དཔོན་གྱི་
 བཞིན་རྒྱུ་ལེ་ཉེ་འབྲེལ་ལོ་ཞིག་སྟེ་བའི་ས་གནས་སུ་
 འཕྲོར་སྐབས་དུག་ཚམས་དམག་མི་སོགས་ནས་ས་གནས་
 དེ་རང་དུ་བཀག་འགོག་བྱས་འདུག་ཀྱང་ལུ་མཐུད་རྒྱ་
 འཕྲོད་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག ཁ་སང་

ཉིན་དེར་ངོ་ཚོལ་བྱེད་མཁུགས་ཁོངས་མི་གསུམ་དེ་ཉིན་
 ཚེས་ ༡༦ ཉིན་འཛིན་བརྒྱུད་བྱས་འདུག་པ་ཞི། ༡༧
 ལེས་རབ་དང་། ༡༧ བཀྲ་སྟོ། ༡༧ སྐྱོ་སྐྱོ་ཚོ་
 བརྟན་སོགས་ཡིན་འདུག དེ་མིན་གཅེན་ཚོ་ཐང་ནས་
 མི་གསུམ་འཛིན་བརྒྱུད་བྱས་འདུག་པ་མིང་ད་ལྟ་ལེས་
 རྟོགས་མ་བྱུང་། ལ་ ༡
 པའི་ནང་ཚེས་ཚེ་ཁ་གསལ་མི་འདུག་ཀྱང་གོ་འཛོ་རྫོང་
 ས་གནས་སུ་མི་མང་ནས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་ས་
 གཉིས་ཅམ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་འདུག་ཅིང་། མི་
 མང་ཚེ་བ་ས་རྒྱལ་ནས་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་འདུག
 ཚེས་ ༡༦ ཉིན་ཀར་སུ་འཕྲོ་བའི་
 ཚེན་ཀར་སྟེ་ཚེ་རྫོང་ཁོངས་ལྷོ་ལོས་ཚེས་སྤྱིང་
 དགོན་པའི་གྲ་མང་ནས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་སྐྱོད་
 འཕྲོད་བྱས་འདུག་པར་ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཚུན་མགོ་སྐྱོར་
 དགོས་པའི་ཉེན་བརྒྱུད་བཏང་བ་དང་དགོ་འདུན་པ་མང་
 དག་ཞིག་འཛིན་བརྒྱུད་བྱས་ཡོད་འདུག
 དེ་མིན་ད་ལྟའི་ཆར་མ་སྟེ་བོད་རིགས་རང་
 སྐྱོད་ཁུལ་གྱི་རེ་བ་གོང་དང་ཅེ་ཞིག་སོགས་རྫོང་ཁག་
 ཅན་ཡོད་པའི་དགོན་སྟེ་ཁག་ལ་ཚུ་དང་བཟའ་བཙའ་
 བཀག་ནས་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་དཀའ་དང་ལ་ཚེན་
 པོ་འཕྲད་བཞིན་ཡོད་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་རྩོད་ཀྱི་
 གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡོད་ཐབས་ལུ་བཞིན་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ལོ་ ༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ལ་མཚོ་མོ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་ཞི་བའི་རྩེ་
 ཚོན་ཁོངས་རྫོང་དང་རྒྱ་དཔོན་གནང་བཞིན་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཁམས་དཀར་མཛེས་སུ་རྒྱ་མི་ཉེན་རྟོག་པས་ཡི་དགའ་ཕྱུག་གསོ་
 དམར་གསོད་བཏང་བ།

མགོ་ལོག་དར་ལག་རྫོང་ཁུལ་དུ་རྒྱ་མིའི་དྲག་
 ཆས་དམག་མིར་མགོ་མི་རྒྱུར་བར་སྐྱེ་མཐུན་དོ་རྟོག་
 གི་རྣམ་འགྲུར་བརྟོན་བཞིན་ཡོད་འདུག་ཅིང་། ཇ་
 པ་ཁུལ་དུ་འདྲ་དེ་དང་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་
 བཞིན་པ་མ་ཟད། བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་དམག་གི་ཚེད་
 མོ་ཚེད་ཆས་བྱས་ཏེ་བོད་མི་རྣམས་པམ་ཁ་མྱོང་
 དགོས་ཀྱི་འདུག་པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་ཇ་དྲག་གི་
 རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་འཕྲོད་སྐྱེལ་ལུ་བཞིན་ཡོད་འདུག་

**ཉི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་འགྲོ་རྩེ་བའི་
 གནས་ཚུལ།**

བོད་ནང་ཉི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ལྷ་སར་
 དགེ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་ནས་སྡེ་སྲིད་དེ་ཞི་ཚོལ་
 རླུང་རྗེས་སྐྱེས་སུ་བོད་ཚོལ་ཁག་སུ་མཁུ་བྱོན་དུ་བོད་
 མི་གངས་ ༡༤༠ ལྷག་རྒྱུན་འདས་སུ་བཏང་ཡོད་པ་
 དང་། ལྷ་ས་སྡོན་ཁོར་བ་དང་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་
 བྱངས་ཚད་ཚོད་དཔག་ཤེད་ཐབས་བྱས་ཞིང་། འདི་

ནས་རྒྱུན་འདས་སོང་ཡུལ་གྱི་ས་གནས་དང་མི་གངས་
 རོབ་ཚེས་ཐུབ་ཀྱང་མིང་གཞུང་ཁ་གསལ་ཞིག་ལས་
 སང་ཐོབ་ཐབས་དཀའ་བར་བརྟེན་དུ་ལམ་འདི་མཉམ་
 རྒྱ་ ༡ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ནས་ད་བར་ཞི་ཚོལ་རླུང་
 རྗེས་སུ་བོད་མི་རྒྱུན་འདས་སོང་བའི་ཁོངས་མིང་གཞུང་
 ཁ་གསལ་ཡོད་པ་མི་གངས་ ༤༠ ཐམས་པའི་མིང་གཞུང་
 གསལ་བསྐྱབས་ལུ་རྒྱ་ལོན་ཅིང་། རྒྱུན་འདས་སུ་
 བཏོང་ཡུལ་ས་གནས་དང་བྱངས་ཚད་ར་འཕྲོད་ཀྱང་
 མིང་གཞུང་ཁ་གསལ་མེད་པ་འདི་གར་བཀོད་མེད་པ་
 དཔེར་ན། ཁམས་འདབ་པ་རྫོང་དུ་བོད་མིས་དོ་རྟོག་
 ཤེད་སྐབས་ནས་བོ་གཅིག་དང་། མོ་གསར་གཅིག་ སུ་
 ཡོ་རྒྱུང་གཅིག་བཅས་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྐྱོད་བསྟན་
 ཡོད་ནའང་མིང་གཞུང་ཁ་གསལ་རྟག་མེད་སྐབས་
 འདིར་བཀོད་མེད། ལྷ་སར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་
 རོས་སུ་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ལ་བདག་པོ་མེད་པ་དང་། སུ་
 མོ་ཆེའི་མདུན་དུ་དགེ་འདུན་པ་བསལ་པ་སོགས་ས་
 གནས་ཁག་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་བོད་མི་རྒྱུན་འདས་སུ་བཏང་
 བ་དངོས་མཐོང་བྱུང་བའི་ས་གནས་མང་དག་ཅིག་ཡོད་
 ཀྱང་འདིར་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་མེད། བོད་རང་སྲོང་
 རྫོངས་ཟེར་བའི་ཀྱུ་ཞི་བྱམས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནས་མི་
 གསུམ་གྱིས་ཐོག་སྟེང་ནས་མཚོངས་ཏེ་རང་གི་བརྒྱབ་
 སོང་ཞེས་རྒྱན་གཏམ་བཤད་དེ་བོད་མི་རྒྱུན་འདས་སུ་

བཏང་བའི་གངས་འཕོར་དེ་འདྲའང་དེའི་ཁོངས་སུ་ཚེས་
 མེད། གཞན་ཡང་ཇ་པ་ཁུལ་དང་རྒྱ་རྫོང་སོགས་
 སུ་རྒྱུན་འདས་བཏང་བའི་གངས་འཕོར་ཙམ་ལས་མིང་
 གཞུང་ཁ་གསལ་མེད་པས་འདིར་མིང་གཞུང་ཡོད་
 རིགས་ལས་དེ་མིན་ཁ་གསལ་བརྟོན་མེད་པ་དང་། རྒྱ་
 རླུང་སོགས་སུ་འདྲུན་འདས་སོང་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་
 ཤེས་རྟོགས་དཀའ་བར་གྱུར་བ་དང་། ཁམས་དཀར་
 མཛེས་ཁུལ་དུ་དོ་རྟོག་གི་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་མི་
 རྒྱ་ཁག་གཅིག་ལས་སྡོན་ཚབས་ཆེ་ཐོག་ཡོད་པ་དུ་
 རྒྱུན་འདས་སོང་མིན་ཤེས་རྟོགས་མེད་པ་སོགས་གོང་
 གསལ་འཚོམ་དོས་འཛིན་ལུ་བཞིན་པའི་བོད་མི་རྒྱུན་
 འདས་སོང་བའི་གངས་འཕོར་དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་
 རྙེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཀྱང་
 ཉིན་རེར་བོད་ནང་འདས་གྲོངས་སོང་བའི་གངས་
 འཕོར་རེ་འཕར་དུ་འགོ་བཞེན་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་
 བསྐྱབས་ཤེད་ལུས་མ་ཟད། དེ་དག་ཉེས་མེད་མི་
 སེར་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ཚེས་ ༡༤
 དགོང་དུ་ལྷ་སའི་སྲང་ལམ་མང་པོ་ཞིག་ནང་དམག་
 མིའི་དྲག་གཞོན་འོག་གོངས་པའི་བོད་མིའི་ཕུང་པོ་གང་
 སར་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། འདས་གྲོངས་སོང་བེན་
 པའི་ཕུང་པོ་ནང་མིར་ཚེས་སྟོན་མ་བྱས་པར་མི་དམངས་
 ཞིབ་དཔྱད་ཁང་དུ་འཁྲུང་འགྲོ་བའི་གནས་སྟངས་དེ་

ཉི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ལན་ཤོད་ལུ་བྱུང་མི་རིགས་སྲོབ་བྱ་ཆེན་མོའི་སྲོབ་མ་ཚོས་མར་མེ་
 ཕུལ་ཏེ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྡེ་ལུ་བཞིན་པ།

ཉི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ལ་མདོ་འཕོ་ར་འབྲིང་རིམ་སྲོབ་བྱའི་ནང་ཞི་ཚོལ་བ་རྣམས་ནས་
 རྒྱ་གཞུང་གི་རྒྱལ་དར་མར་ལབ་སྟེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་རྒྱུང་འཇུགས་བྱས་པ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ།

དག་གི་ཐོག་ནས་ཞི་ཞོལ་ནང་འདས་ཐོང་སོང་བའི་བོད་
མི་ཞི་ཞོལ་བའི་ཚེའི་མིང་གཞུང་དང་གྲངས་ཚད་དེས་
གཏན་ཞིག་རྒྱུད་དཀའ་བར་གྱུར་ཡོད།
བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ རས་
དམ་བསྐྱུགས་ལྷགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཟད། ལྷག་
པར་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ནས་རྩ་མོ་ཆེ་དགོན་
པའི་དགོ་འདུན་པ་ཡིངས་ཚོགས་དགོན་པའི་ནང་བཅུག་
སྡེ་སྲུང་དམག་མིས་བཀག་སྡེ་སྲུང་རྒྱ་ལྷོ་ལུ་མ་བཏང་བར་
ཉིན་གསུམ་སྤྱི་ཉེ་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་ཟ་འཐུང་གི་
དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དང་། ལྷོ་རྒྱ་བྱེད་མཁན་དམག་
མི་དེ་ཚོས་སྐབས་འགར་དགོན་པའི་ནང་མཆིལ་འབྲིན་
འབར་མདེལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གཡུག་གི་ཡོད་སྟབས་
ཚེས་ ༡༩ དགོང་དྲོ་རྩ་མོ་ཆེ་དགོན་པའི་དགོ་འདུན་
པ་རྣོ་བཟང་ཐོགས་མེད་ལུ་བཞིག་རང་གི་གཤམ་ཏུ་
རྫོགས་ཤི་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག། གནས་
ཚུལ་དེ་དག་ལ་ལྷ་སྐབས་གནས་སྤངས་དེ་བཞིན་ད་ལྟ་
རྩ་མོ་ཆེ་དགོན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གདན་ས་གསུམ་
གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་བོད་ཚོལ་གསུམ་དུ་རོ་ཞོལ་ནང་
དངོས་སུ་ཞུགས་མཁན་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་དམིགས་
བསལ་དམ་བསྐྱུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱས་ཉེ་དགོ་འདུན་
པ་གཙོ་བོ་ཙམ་ལ་ཟ་འཐུང་མི་རག་པ་དང་རང་དབང་
མེད་པའི་ཐོག་ལུས་འཚོ་མ་ཟེན་པར་རྒྱུན་འདས་སུ་འགྲོ་
གི་ཡོད་པའི་གྲངས་ཚད་སུས་ཀྱང་ཤེས་དཀའ་བར་

གྱུར་ཡོད་པ་མ་ཟད། དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་འཐུང་རྒྱ་
བཀག་པ་དང་། ཟས་རིགས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཅི་
ཆེ་སྤོད་བཞིན་ཡོད་ནའང་སྤྱི་ཚུགས་སུ་གསར་ལྗང་
པོས་དམ་བསྐྱུགས་བྱས་ཉེ་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་
ཤེས་ཐབས་ཏེ་ཅང་དཀའ་བར་གྱུར་ཡོད།
འོན་ཏེ་སྤྱི་གསལ་གཞན་ཞིག་ནས་བོད་ཀྱི་ཁམས་
འབངས་ཐང་རྫོང་ཁུལ་དང་སྤེ་རོང་རྫོང་ཁུལ་དུ་རྒྱ་
ནག་གཞུང་ནས་དགོན་སྡེ་རེ་རེར་རྒྱ་སྤོར་ ༡༠༠༠༠
ཙམ་རེ་དང་། དུད་ཚང་རེར་འབྲས་སྤྱི་རྒྱ་ ༤༠༠
ཙམ་རེ་སྤྱད་དེ་སེར་རྒྱ་མི་མང་གི་ཡིད་སེམས་འགྲུག་
ཐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག།
ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཁམས་བྲག་འགོ་རྫོང་གི་རྫོག་
རེ་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་རང་རྫོང་བཅུན་དགོན་གྱི་
བཅུན་མ་གྲངས་ ༡༠༠ ཙམ་གྱིས་སྤྱི་ཉེ་དགོན་
དགོན་ནས་ཀུ་ལེ་མི་ཉར་ ༤༡༤ ཙམ་ཡོད་པའི་ཉེ་
དོར་གང་དང་རྒྱུས་ཀྱི་རྫོག་གནས་སུ་སོང་སྟེ་བོད་ནང་
གི་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཚོད་ ༤༡༩༠ ཐོག་ལྷོ་རྒྱ་ས་ལྷ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་གསུ་ཆེ་བྱི་ཡོར་བཙན་པར་ཤོག་
བོད་རང་བཙན་གཙང་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐད་འབོད་
ཀྱིས་རྒྱ་སྤོར་བྱས་པ་དང་རིམ་བཞིན་དེར་ཡོད་མི་
མང་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་སྐད་འབོད་བྱས་པ་དང་།
ཉེ་ཁུལ་གྱི་རྫོག་རེ་དགོན་པའི་གྲུ་མང་ ༡༠༠ ལྷག་

ཙམ་དང་། མཁའ་གསུམ་གང་གི་མཁའ་གསུམ་
བཅུན་དགོན་གྱི་བཅུན་མ་ ༡༥༠ ཙམ་བཙམ་བྱིན་
སེར་རྒྱ་མང་ཚོགས་བྱིན་ཆེ་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་རྒྱས་
ས་གནས་ཡོད་སར་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཚོད་ ༥ བར་ཞི་བའི་
ངོ་ཞོལ་སྐད་འབོད་དང་རྒྱ་སྤོར་རྫོག་བྱི་སྤོར་གཞི་རྒྱ་
ཆེན་པོ་བྱས་འདུག་ཅིང་། མཐར་རྒྱ་དམག་གིས་
མི་མདའ་བཅུབ་སྟེ་རྫོག་རེ་དགོན་གྱི་གྲུ་རང་ལོ་ ༡༡
ཙམ་གྱི་རྒྱ་མར་མེ་མདའ་བཅུབ་ནས་རྒྱུན་འདས་སུ་
བཏང་བ་དང་། ཁོང་གི་སྤུང་པོ་རྒྱ་དམག་གིས་ཁུར་
ཅིས་བྱས་ཀྱང་གྲུ་མང་ནས་འཕྲོག་སྟེ་གསང་ཉར་
བྱས་ཡོད་བཟོ་འདུག། ཆོད་བང་དོན་གྲུབ་ཅེས་པའི་
མི་རྒྱ་ཞིག་གི་མཁའ་མར་མི་མདའ་བཅུབ་ནས་རྣམས་
རྫོན་ཚབས་ཆེ་ཕོག་སྟེ་བཙོས་ཐབས་དཀའ་བའི་
གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་འདུག། ཉིན་དེར་ཐད་འཕུར་
གནམ་གྲུས་ས་གནས་སུ་བསྐྱར་གཡོང་བྱེད་པ་དང་།
བོད་མི་རྣམས་དགོང་མེ་སྤྱི་ལ་ཐོན་ཆེ་མེ་མདའ་རྒྱག་
རྒྱུའི་ཉིན་བདེ་བཏང་འདུག།
ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཁམས་དཀར་མངོས་རྫོང་ཁོངས་
སུ་བྱིས་ཚང་རེ་རེ་བཞིན་སྤོར་བའེ་བྱེད་སྐབས་དཀར་
མངོས་སེར་ལུ་ལྷ་སྐད་ཚང་ཞེས་པའི་བྱིས་ཚང་
ནས་ལྷོ་རྒྱ་ས་མཚོ་གཞི་སྤྱད་པར་གྲངས་ ༥༠ ཙམ་
དང་། འཁོར་ཐག་གསར་རྫོང་གསུམ་བཙམ་ཐོན་
ཡོད་འདུག་ཅིང་། བྱིས་ཚང་དེའི་བྱིས་བདག་མངོན་

སྤྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་མཚོ་རྫོ་ཁུལ་ཞེན་རྫོང་ཅེ་ཀོར་ཐང་རྫོལ་ཁ་གཙང་གི་མི་མང་རྫོང་ཐག་བཅུལ་བས་མང་གཙོ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དགོས་ཞེས་སྐད་འབོད་བྱེད་བཞིན་པ།

དགའ་ལུ་བཞིག་རྩོམ་ཞུས་འདྲིམ་བཟུང་བྱས་ཟེན་པའི་
 གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག ཆེ་ས་
 ༡༧ ཉིན་ལི་ཐང་རྫོང་དུ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ལྷིག་
 མེར་བསྐྱེད་སྐབས་ཡོད་འདུག་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གཞུང་གི་
 རྒྱུག་གཡོ་ཞིག་ཡིན་པར་མི་མང་ནས་ངོས་འདོན་ཞུ་
 བཞིན་ཡོད་པ་རེད་འདུག
 ཆེས་ ༡༧ ཉིན་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་དུ་བོད་རིགས་ཚོང་
 པ་ཚོས་ལས་མཚམས་བཞག་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་
 འདུག་ལ། དེ་ཉིན་ཁྲིམ་གཞུང་དུ་བོད་མི་རྣམས་ཞི་
 བའི་སྐད་འབོད་བྱས་འདུག་ཀྱང་འབྲེལ་མར་སྦྱོར་བའི་
 ཉིན་ཞོག་པས་འདོན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ཞི་བ་སྤྱིའི་གནས་
 ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་མེད།
 ཆེས་ ༡༧ ཉིན་རྩེ་རྩོ་ཡུལ་རྣམས་རྫོང་ཁོངས་ཤིང་བཟུང་
 དགོན་པའི་བྱ་མང་གིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་རྒྱུ་སྐད་འབོད་
 བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་འདུག་ཀྱང་ཞི་བ་སྤྱིའི་
 གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་མེད་པ་རེད།
 ཆེས་ ༡༧ ཉིན་བཟུང་རྩེ་སའི་ནང་བོད་མི་མང་དག་
 ཅིག་འདོན་བཟུང་བྱས་པར་བརྟེན་བཅོམ་ཁང་མི་རྣམས་
 བའི་དངོས་ཡོད་དཀའ་ངལ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་རྣམས་འདི་
 ཉི་འཁོར་གྱི་རྫོང་ཁག་ནང་ངོ་རྒྱུ་བྱུང་སྐབས་འདོན་
 བཟུང་བྱས་པའི་བཅོམ་པ་རྣམས་ལུ་མཐུད་རྫོང་མོ་སའི་
 བཅོམ་ཁང་ནང་བཀག་ཉར་བྱེད་སྐབས་རེད་འདུག

ལྷོ་རྒྱ་ ༩ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་
 འབྲོར་བའི་གནས་ཚུལ།
 ཆེས་ ༡༧༡༥ ཉིན་རྫོང་ལུང་བའི་ཆེན་
 རྫོང་བའི་ཆེན་ཆུས་ཁོངས་ནས་བོད་མི་ ༡༩ བསྐྱར་
 དུ་འདོན་བཟུང་བྱས་འདུག་པ་དང་། རྒྱ་རྩེ་རྫོང་
 ཁོངས་ནས་ཆེས་ ༡༧༡༥ ཉིན་གཞིས་བཟུང་མར་
 ཞི་ཚོལ་ནང་ཞུགས་མཁུག་འདོན་བཟུང་བྱས་པའི་སྤུ་
 བུའི་པ་མ་ཁག་གཅིག་འདོན་བཟུང་བྱས་འདུག་ལ།
 འཕན་པོ་རྩུན་བྱུང་རྫོང་ཁོངས་ནས་ཀྱང་མེར་སྦྱོར་མི་
 མང་སྤུ་མཐུད་འདོན་བཟུང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་
 གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག
 ཆེས་ ༡༥ རྩེ་རྩོ་བྱག་འགོ་རྫོང་སྤོག་རི་དགོན་
 པའི་མཁུག་པོ་དགའ་བྱང་དགོ་བཤེས་རྩེ་རམས་པ་རྫོ་
 བཟང་དབང་ཆེན་ལགས་དང་། རྩེ་མཁུག་མོང་གི་
 ཆོ་དབང་རྒྱ་མཚོ། རྩེ་བཟང་རྒྱ་བ། མཐར་སྦྱིན།
 དཔལ་ལྷན་ཤེས་རབ། བྱང་མོང་མོང་གི་མཐུ་དགའི་
 བྱ་ཀྱན་དབང་ས་སོགས་མི་དགུ་འདུ་བཟུང་གིས་ད་རྣེ་
 ས་གནས་སུ་གནས་སྤངས་ཇ་དྲག་འོག་ཡོད་བཞིན་པ་
 རེད་འདུག
 ཆེས་ ༡༥ ཉིན་མཚོ་རྫོང་ཞིང་ཆེན་མཚོ་རྩོ་ཁུལ་
 ཞིན་ཏེ་རྫོང་ རྩེ་ཀོར་ཐང་། རྩོ་ལ་ཁ་གང་དང་།
 དེའི་གཡམས་གཡོན་གྱི་རྩེ་བ་ཚང་མའི་བྱ་བ་དང་རྫོབ་

མ་མི་མང་བཅས་མི་གངས་རྫོང་གཅིག་རྒྱུག་གིས་ལག་
 པར། མང་གཙོ་དང་འགྲོ་བམི་ཐོབ་ཐང་དགོས། ཞེས་
 པའི་འབྲེལ་དར་འབྲུབ་ཞིང་སྐད་འབོད་བྱེད་བཞིན། རྩེ་
 ས་སོགས་བོད་གྱི་ས་གནས་གང་ས་ནས་བོད་མི་བསང་
 བཟུང་བྱེད་བཞིན་པར་གདུང་སེམས་ཉམས་སྦྱོར་ཐོག་ཞི་
 བའི་ཁྲིམ་རྫོང་བྱས་པ་དང་། དེའི་ལྷོ་ཉིན་ཞིགས་པ་དུས་
 ཚོད་གསུམ་བཞི་ཙམ་ལ་དམག་མིའི་རྣངས་འཁོར་རྩེ་
 ཙམ་ཡོངས་ནས་རྩེ་བའོངས་སུ་བརྒྱུར་ནས། རི་འབུམ་
 རྒྱལ། ཆོ་དབང་། བུ་མོ་གཅིག་བཅས་བོད་མི་གསུམ་
 འདོན་བཟུང་བྱས་འདུག ཆེ་ས་
 ༡༥ རྩེ་རྩོ་རྒྱ་གཞུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ཆོན་པས་རྩེ་མོ་
 ཆེ་དགོན་པའི་ནང་ཆེས་ ༡༩ དགོང་དྲོ་དམ་བསྐྱེད་སྐབས་
 འོག་འདས་མོངས་མོང་བའི་བྱ་རྫོ་བཟང་ཐོགས་མེད་གྱི་
 སྤུང་པོ་ནང་མེར་སྦྱོར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། རྫོ་
 བཟང་ཐོགས་མེད་ནི་རྩེ་ས་ཡུལ་གཞི་རྩེ་ས་ཁུལ་རྒྱལ་
 རྩེ་རྫོང་ཁོངས་རྩུགས་རི་གར་ཞེས་པ་ནས་ཡིན་ཞིང་།
 ད་རྣེ་རང་ལོ་ ༡༦ ཙམ་སོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། འོན་
 ཏེ་རྒྱ་གཞུང་འབྲེལ་ཡོད་ཆོན་པས་རི་རྩེ་རྩེ་བྱས་ཏེ་
 འདས་མོངས་མོང་བའི་ཐད་གསལ་བཤད་གང་ཡང་
 བྱས་མེད་པ་རེད། ཆེས་ ༡༥ ཉིན་རྩེ་
 སའི་བར་རྫོར་ནང་མི་མང་གཅིག་ཀྱང་གང་བྱུང་
 གཏོང་གི་མེད་པའི་གནས་སྤངས་རང་འདགས་ཡིན་

ལྷོ་རྒྱ་ ༩ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་རྩེ་རྩོ་ས་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཤོ་སྦྱོག་འོག་སྤྱིའི་གསར་འཛོད་པ་ཁག་གཅིག་
 རྫོང་མཐུན་བསྐྱོད་སྐབས་དགའ་འདུན་ཆེས་སྐད་འབོད་གནང་བཞིན་པ།

ལྷོ་རྒྱ་ ༧ ཆེས་ ༩ ཉིན་རང་ལོ་ ༡༩ ཡིན་པ་ཨ་མ་མདོ་རྫོང་འཁོར་བ་ཆོ་དབང་སྦྱིད་
 རམ་རྩོན་ཁྲིམ་རྫོང་སྐབས་རྩེན་འདས་སུ་གྱུར་པ།

སྤྱི་ཚབ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་ཐངས་འདྲིའི་ནང་ལྷགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལོ་ལོ་གང་གནང་ཡོད་པའི་སྐོར་ གསུང་འགོད་ལྷན་ཚོགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ།

༡༡ འོད་མིའི་ཚོས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མངའ་བདག་
སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
དམིགས་བསལ་སྤྱི་ཚབ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
མཆོག་དང་སྤྱི་ཚབ་སྤྱོད་པ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་
རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལྷོ་ ༥ ཚེས་ ༥

བྲགས་སྤྱི་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་འདུག རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་བྲག་གནོན་གྲུགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཚོགས་ཐངས་ཐུ་པ་དང་བྲག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
འོངས་ལུང་བསྐྱོར་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ནས་ཁོ་པ་ཚོར་བཤད་ཡོད། རྒྱུད་ཚོས་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་

འཇགས་ཡོང་ཆེད་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གོ་སྐབས་
སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་ཚབ་གཏོང་དགོས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
བཏང་ཆོག་ཅེས་བཀའ་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
བྲག་དེའི་ཐོག་ལ་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
དཔུས་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

ཉིན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ཚུ་ཚོར་ ༡༠ ཐོག་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་སྤྱོད་
རིང་བྲན་ཉེན་ཚོགས་ཁང་དུ་གསུང་འགོད་ལྷན་ཚོགས་
ཤིག་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་རེད། གསུང་འགོད་ལྷན་ཚོགས་
ཐོག་སྤྱི་ཚབ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་དོན།

དེ་དཔེར་ན་ལི་ཐང་ལྷོ་ལྷོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ ༡༩༧༦།༡༩༧༧
སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
འདུག དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཞིན་ཡོང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་
པོ་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་བཤད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

འཇོག་ཐོན་མེད་པར་གྲགས་ཆེན་པོའི་དང་བཤོད་
པ་ཡིན། ཁོ་རང་ཚོའི་དོས་ནས་དེ་དང་དེ་བཞིན་
བྱས་ནས་བཤོད་ཀྱི་འདུག གང་ལྟར་དུ་ལྷོ་གནས་
ཚུལ་སྤྱོད་འཇགས་ཆགས་བཞིན་པ་ཡིན་ཞེས་
སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

ད་རེས་ང་གཉིས་ཀྱིས་ཇ་བྲག་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གི་དོན་རིགས་ཁག་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱས་ནས་
གཙོ་བོ་དེ་དུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ཁོ་རང་དམིགས་པ་ཡིན། ཐོག་མ་ལྷོ་སར་ཇ་བྲག་གི་
གནས་ཚུལ་དེར་དམིགས་ནས་འཐབ་སྤྱོད་གཅིག་
འཇུག་གི་སྤྱོད་ཆེན་གསུང་པ་དེ་དང་ལམ་སེང་
འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཚེས་ ༡༩ གནས་
ཚུལ་མ་ལྷོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ ༥ ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ཚུལ་འགྲོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

ནས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
བྱས་པ་ཡིན། མོང་དུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ ༡༩ ཉིན་
ནན་ཉེན་གྱིས་ཐང་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཡིན། ཡ་སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལྷོ་ ༩ ཚེས་
༡༩ ཉིན་སྤྱི་ལོ་ཚུ་ཚོར་དུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
བཀའ་ཡིག་ཅིག་ཀྱང་གནང་ཡོད། དེའི་ནང་བོད་
ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཇ་བྲག་པོ་དེའི་ཐོག་ལ་ཐུགས་
འཚབ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་དེ་སྤྱོད་

འཇོག་ཐོན་མེད་པར་གྲགས་ཆེན་པོའི་དང་བཤོད་
པ་ཡིན། ཁོ་རང་ཚོའི་དོས་ནས་དེ་དང་དེ་བཞིན་
བྱས་ནས་བཤོད་ཀྱི་འདུག གང་ལྟར་དུ་ལྷོ་གནས་
ཚུལ་སྤྱོད་འཇགས་ཆགས་བཞིན་པ་ཡིན་ཞེས་
སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཚོས་ད་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
དུ་གོ་མཚོན་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ས་གནས་གང་སར་བཏང་ནས་གཞུང་གི་རྒྱས་པའི་
ཐོག་ནས་མཚན་པ་དེས་གཅིག་བྱས་ན་གནས་སྤྱོད་
སྤྱོད་འཇགས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
གཏོགས་མཐར་ཐུག་ཅ་བ་ནས་མ་རེད། ད་ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཕྱི་ལོ་གནས་ཚུལ།

ལོ་བརྒྱུ་ཕྱག་མའང་པོ་བྱས་ཡོད། དངོས་ཡོད་ཀྱི་ལྷོང་
 འངགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་པོད་མི་ཚོའི་སེམས་ལ་ཡོད་
 པའི་རྒྱལ་བཟུལ་དེ་སེམས་བྱུང་པ་ཞིག་མ་ཟུང་བར་དུ་
 དྲག་ཤུགས་ཀྱི་རྣམས་པ་གཅིག་ཤུས་སེམས་བྱུང་བའི་མེད།
 ཅེས་ནས་བཤད་བྱས་ཡོད། ཚང་མས་མཚུན་གསལ་མེད་
 བར་ལམ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བྱུང་བའི་
 གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་ཡགོང་ས་མཚོགས་དང་ཏཱ་ལའི་རུ་
 ཚོགས་ཀྱིས་འཆར་གཞི་བཀོད་པ་དང་། ལམ་སྟོན་བྱས་
 པ། སེམས་བྱུགས་སྤྱད་ནས་བྱས་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་
 དེ་དག་འགན་ཁུར་དང་གཏོང་བྱུག་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་དང་
 དེ་བཞིན་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་པ་ལས་མི་འདྲ་བ་བརྗོད་ཀྱི་མིན་
 འདུག དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་སྐྱེ་ཚབ་འགན་ཁུར་ནས་ཚ་
 བ་རང་ནས་དོས་ལེན་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད། དེ་བཞིན་
 ཕྱི་ལོ་ཕྱི་ལོ་ཚེད་མོའི་འགྲན་བསྡུར་དེར་ཡང་ཡུལ་བས་
 མགོན་རིན་པོ་ཆེས་བར་ཆད་གཏོང་གི་འདུག་པར་དོད་པ་
 དེ་ཚོའི་གཞི་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་མེད། ལྷོང་རང་
 ཚོས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡགོང་ས་ཡུལ་བས་མགོན་ཚེན་པོར་
 རྫོན་བརྗོད་བྱས་པ་ཡིན་ན། འང་མ་སྤོང་ནང་ལྷོང་རང་
 ཚོ་ཀྱང་གོ་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤོང་ལོ་ཆགས་འགྲོ་གི་འདུག ཕྱི་
 གནས་དབྱུགས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཚོ་དང་ཡགོང་ས་མཚོགས་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ རྗེས་ནས་བྱུང་ལྟར་མཇུག་འཕྲད་ཅི་
 བ་ནས་བྱུང་མེད། ཕྱི་ལོ་དཔོན་རིགས་སྤོང་འཛིན་
 དང་། སྤོང་ཚོན། ལྷན་གྲགས་ཅན་གྱི་མི་སྣ་ཁག་བཅས་
 གས་འདས་པའི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་། གསུམ་ཅུ། ཉི་ཤུ་
 གཉིད་མྱོང་མཁའ་གསལ་གྱི་ལྷོང་ཅོང་། ལྷོང་རང་ཚོས་
 ཡུལ་དབང་རིན་པོ་ཆེར་གཞི་མེད་པའི་རྫོན་བརྗོད་བྱེད་
 པའི་སྐབས་ཡུལ་དབང་རིན་པོ་ཆེར་གཞི་མེད་པའི་ལོ་
 མི་དེ་ཚོ་ཚང་མར་ཡང་རྫོན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མེད།
 མི་དེ་དག་གིས་ཡུལ་དབང་རིན་པོ་ཆེར་མོས་པ་ཡོད་
 རེད། དུས་རྒྱུན་ནས་མཇུག་འཕྲད་ཞུགས་ཡོད་པེད། དེར་
 བརྟེན་དེ་རིགས་ནི་གཞི་མེད་པའི་རྫོན་བརྗོད་དེ་དག་

འཕྲལ་དུ་ལྷོང་རང་ཚོས་དོས་ལེན་བྱེད་དགོས། ང་ཚོས་
 བཟུལ་ནས་རྫོད་ཀྱི་ཡིན། ཕྱི་གཞུང་གིས་ཡུལ་དབང་
 རིན་པོ་ཆེར་གཞི་མེད་པའི་རྫོན་བརྗོད་དེ་འདྲ་བྱས་ན་
 དེས་རྒྱུན་པས་བོད་མིའི་ཚོའི་སེམས་ནང་མ་འདོད་པ་
 དང་ལྷན་པུས་འཕར་མ་ཞིག་བཟོ་བཞིན་འདུག ཉི་
 ཚར་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་
 ཕྱི་གནས་གཞུང་གི་སྤོང་བྱས་པ་ནས་ལས་བྱུང་བ་དེ་
 འགྲེལ་བས་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འགལ་ལྷོ་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་ལས་ཀ་ཞི་དྲགས་ཀྱི་རྗེས་ཚེན་པོ་དང་
 འགན་འཁུར་མེད་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲ་
 བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ཀྱི་མི་རིགས་
 དང་བོད་མི་རིགས་བར་འཁོར་འཛིན་དང་མི་དགའ་བའི་
 ས་བོན་ཞིག་འདེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་མེད། གང་ལྟར་ང་ཚོ་
 བཟུལ་བརྗོད་རེས་བྱེད་ཀྱི་དེ་སྟོན་ཚེས་པ་བྱུང་།
 ཡིན་ནའང་བཤད་པ་ཅམ་གཅིག་ཤུས་འགྲིག་གི་ཡོད་
 པ་མ་མེད། ཐོག་མ་རང་ནས་ད་ཐེངས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་
 ཚོགས་སྐབས་དང་ཚོགས་ཡུལ་ཚང་མ་ང་ཚོས་བསམ་
 ཚུལ་བཤད་པ་གཞིར་བཟུང་མོས་མཐུན་བྱས་ཡོད་པ་
 མེད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོས་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་དོས་
 འཛིན་དང་བསྐྱེད་བརྗོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད། ཞེས་
 དང་། ད་ཐེངས་ཀྱི་ཐུག་འཕྲད་དེ་ནང་ལུགས་ཀྱི་ཐུག་
 འཕྲད་ཅིག་ཡིན་ཞེས་གསལ་པོའི་ངང་ཡིག་ཐོག་ནས་ཕར་
 བརྗོད་པ་ཡིན། ཐུག་འཕྲད་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་རྗེས་མིང་
 འབོད་བྱས་ནས་ཐབས་ཕྱོགས་གཅིག་འགྲུར་གྱི་རྒྱུན་ལས་
 རྫོན་ཚེན་གཞིན་པ་ཀྱང་ཕྱེན་ཚེན་དང་། རྒྱུན་ལས་རྫོན་
 ཚེན་གཞིན་པ་བོད་རིགས་སྤོང་མཐར་འགྲུགས་གཉིས་
 ཕེབས་རིགས་གནང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སྤོང་མཐར་
 ཉི་ཤུ་ལོ་༡༠༠༩ གས་གོ་བསྡུར་ཚང་མའི་སྐབས་ཡོད་
 པ་མེད། ང་ཚོས་ཚེད་མངགས་ཁོ་རང་གཉིས་ཕེབས་
 རིགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཕན་ཚུན་
 རྒྱུས་མང་འཆགས་ཡོད། ད་ཐེངས་མི་སྣ་ཅུག་བསྡུས་

བྱས་ཏེ་སྐྱེ་ཚབ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཡོང་གི་མིན་ཚོགས་
 འདུ་དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་འགན་འཁུར་བ་མ་གཏོགས་ཐོ་
 ཕྱག་མཁའ་དང་སྤྱད་སྐྱུར་སོགས་མང་པོ་འབྲིང་མ་
 ཡོང་རོགས། ད་ཐེངས་ཇོ་དྲག་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་
 དང་ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་མཐུན་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཡང་ནང་
 ལུགས་ཤིག་ཡིན་སྐབས་གོ་བཅད་འཕྲོད་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་
 བྱུང་ན་ཡག་པོ་འདུག དེར་བརྟེན་གོ་གནས་ཀྱི་བསམ་
 རྫོམ་གཏོང་བར་སྤྱད་སྐྱུར་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་རྫོན་ཚེན་
 གཞིན་པ་སྤོང་མཐར་འགྲུགས་ནས་གནང་རོགས་ཞེས་
 དེད་གཉིས་མ་སོང་རྫོན་ནས་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་
 བསམ་འཆར་རྫོན་པ་ཡིན། བསམ་འཆར་རྫོན་པ་
 གཞིར་བཟུང་ ཚོགས་འདུར་ཡོང་མཁའ་གྱི་མི་སྣ་ང་
 ཚོས་མེ་འདུན་བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་བྱས་བྱུང་། དེ་
 ཚོང་གཉིས་དང་ཁོ་ཚོ་དོ་ཤེས་ནས་བྱས་པ་མ་མེད། ཁོ་
 རང་ཚོའི་དོས་ནས་ཡུལ་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཚབ་
 གཉིས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ལ་གནད་འགག་བརྩིས་ནས་
 བྱས་པ་མེད། ཚོགས་འདུའི་ནང་གོ་བསྡུར་བྱེད་ཀྱི་དེ་
 ཚོ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་འགལ་ལྷོ་ཡོད་ཀྱི་ལོ་བསྡུར་རྒྱལ་
 པོ་བྱུང་། གོ་བསྡུར་རྒྱལ་པོ་བྱུང་བའི་རྒྱུན་ལས་ཁོ་
 དོས་ནས་རྗེས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་
 ཕྱི་དེར་བྱེད་ཚོའི་དོས་ནས་བསམ་ཚུལ་གང་ཡོད་དམ་
 ཞེས་བརྗོད་བྱུང་བར་ང་གཉིས་ཀྱིས་ལན་ལམ་སེང་མ་
 སྤྱད་པར། རྫོན་ལ་སྤོང་ཚོགས་འདུ་འདི་ཚོགས་དང་
 སྤོང་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་
 བསམ་ཚུལ་བཤད་སྐབས་ལ་བཟུལ་ནས་ང་ཚོ་སྤུ་
 མཐུད་ནས་ཚོགས་ཀྱི་ཕན་ཐོག་འདུག་བསམ་པ་
 བྱུང་ན། ཉིན་གུང་བཀའ་མོལ་གནང་ཚོགས་གི་རེད་
 ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཅུ་བའི་བསམ་ཚུལ་མ་མཐུན་
 པ་ཚེན་པོ་མེད། ཡིན་ནའང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དཀའ་
 འཕེལ་དགོས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀའི་སེམས་ནང་ཡོད་པ་
 ཞིག་མེད། ཀྱང་དབྱངས་དོས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་

འབྲེལ་ལམ་དེ་ཙུ་ཆེར་བརྩིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ད་
 ཐེངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དྲག་པོ་དེའི་འོག་ཀྱི་ནག་
 གཞུང་པམ་པ་བརྗོད་ན་ལན་པོ་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་
 རེད་པོད་ནང་ཡོད་མཁན་སྤྱིར་སྤོ་བས་ཅན་གྱི་
 དཔལ་པོད་པལ་མོ་ཚོས་སྤོ་གི་འགྲོ་སྲིད་བཏང་ནས་
 ལས་འགུལ་ཀྱི་ཆེ་སྤོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 རང་དུ་གཞུང་དང་མི་མང་ནས་དུ་ལས་པའི་རྒྱབ་
 གྲོལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་པར་སྲིད་ཅང་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 ཡང་འཆེར་པོ་དང་ཁོང་གི་རྒྱུར་ལས་ལྷག་པ་བྱུང་
 བའི་དུས་ཤིག་ལ་ཁོ་ཚོའི་དོན་ནས་ཀྱང་སེམས་ཐག་
 བཅད་ནས་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སུ་
 རྒྱ་གྱི་རྒྱ་བར་མོས་མཐུན་མེད་པ་ཡིན་ནའང་གང་
 རྩར་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུ་
 འདུན་པ་དེ་མེད་འགྲོ་སྤོ་པ་བྱུང་བར་བརྟེན་ཉིན་
 གུང་རྒྱབ་ལ་ང་ཚོས་སུ་མཐུན་ཚོགས་ནས་གཞུང་
 འབྲེལ་གཞི་སྤོ་གི་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་རྒྱ་དེ་སྤོ་གས་
 གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་མོས་མཐུན་བྱུང་སྲིད་། ག་དུས་
 ཚོགས་རྒྱུ་དུས་ཚོད་དུ་རྒྱ་གཏན་འཁེལ་མེད། ཡིན་
 རེད་པོད་ལྷོ་གས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་ཐུག་རྒྱུ་ཐག་
 གཅོད་བྱུང་བར་སྲིད་ཡུན་རིང་མ་འབྲུངས་པར་ང་
 གཉིས་དོན་ནས་མ་འོངས་པའི་ཉིན་རྒྱ་དུག་ནང་
 འབྲེལ་ལམ་ལྷོ་གས་དུས་ཚོད་དེ་མཐུགས་པོ་གཏན་
 འཁེལ་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག གཏན་འཁེལ་བའི་
 མཚམས་ལ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་གི་རེད། ཅེས་
 གསུངས་ཡོད།

སྤོ་ཆེན་སྤོ་ལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ནས་ ཁ་
 སྤོ་གསུང་དོན། ང་ཚོས་ཁོང་ཚོ་དང་ཐུག་པའི་
 རྒྱབས་ལ་ཁོ་རང་ཚོའི་སྤོ་གས་ནས་ད་ཐེངས་ཀྱི་
 ཐུག་འཕྲད་དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ ༢༠༠༩ རེས་འགོ་
 རྒྱུགས་ཏེ་འབྲེལ་བ་དེར་ཁོ་ཚོའི་སྤོ་གས་ནས་གལ་
 ཆེན་པོ་བརྩིས་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་སུ་ཐོགས་

ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བའད་མང་པོ་ཞིག་
 རྒྱལ་གི་འདུག འབྲེལ་བའད་ནང་ཁོང་ཚོས། ལྷོ་
 ལོ་ ༢༠༠༩ རེས་ང་ཚོ་ཐུག་གི་ཡོད་རེད། འབྲེལ་
 བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྒྱུ་ཆ་བའད་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 ཡིན་ནའང་མང་པོ་ཞིག་གིས་འབྲེལ་བ་དེ་སུ་ཐོགས་

མིན་འདུག རྒྱུ་ཆ་དང་བའད་པ་དེ་ཚོ་མི་མང་དོན་
 མཚུངས་པའི་ཞི་མོལ་ཞིག་ཡོད་གི་མིན་འདུག དུས་
 ཚོད་འཕྲོག་བརྒྱུག་གཏོང་རྒྱ་རེད་འདུག ཅེས་བརྗོད་
 མཁན་ཞེ་དུགས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དོན་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་ལ་བརྩིས་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོ་ཐེངས་དུག་ཐུག་
 རྒྱ་རྒྱུ་ཆ་ག་རེའི་རྒྱུར་ལ་བའད་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྒྱུ་
 ཚོས་ང་ཚོར་དུ་མའི་ལམ་འབྲེལ་བའད་རྒྱལ་གི་ཡོད་
 པ་དང་། དུ་མའི་ལམ་གྱི་དོན་གནད་གལ་ཆེ་བ་དེ་
 ཚོགས་དང་གང་ཡིན་པ། དུ་མའི་ལམ་གྱི་གོ་བ་གང་
 ཡིན་པ། གནད་འགག་གང་ཡིན་པ། རྒྱ་མཚན་གང་
 ཡིན་པ་འབྲེལ་བའད་ཞིབ་ཚགས་པོ་བྱས་ནས་རྒྱལ་གི་
 ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ལྷོ་རང་ཚོས་བའད་བཞག་པ་དེ་ལ་ང་
 ཚོས་ཉིན། བསམ་སྤོ་གཏང་སྤོ། ང་ཚོ་ཀྱང་དུ་བྱུངས་
 སྤོ་གཞུང་ཐོག་ནས་དུ་མའི་ལམ་ལ་མཐོང་རྒྱུ་
 གང་ཡོད་པ་དང་། དཀའ་ངལ་གང་ཡོད་པ། མི་

མཐུན་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་ཚོས་མང་འབྲེལ་བའད་
 རྒྱལ་གི་ཡོད་རེད། རྒྱུ་ཆ་དེ་ཚོ་དོན་སུ་ཐོགས་
 ཆ་མིན་ན་རྒྱུ་ཆ་གང་ཞིག་བའད་དགོས་རེད་དམ། ཞེས་
 རྒྱུར་འབྲེལ་བའད་དེ་འདྲ་རྒྱལ་གི་འདུག ཅེས་གསུངས་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་རྒྱུ་སྤོ་ཆ་བ་རྒྱལ་གཉིས་ནས་དུ་བ་

ཞག་ལ་བཀའ་ལན་གནང་དོན། རྒྱ་ནག་གི་གཙོ་འཛིན་
 དུ་བྱུ་ཅིང་ཐའོ་ཡིས། དེ་རིང་ཚོགས་བཞིན་པའི་དུ་
 ལའི་སྤོ་མའི་སྤོ་ཆ་བ་དང་ང་ཚོ་ཀྱང་དུ་བྱུང་གི་སྤོ་
 ཆ་བ་བར་ཚོགས་འདུ་དེར་ངས་ཐུབ་འབྲས་ཡག་པོ་
 ཡོད་རྒྱུ་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་བརྗོད་ཡོད་པ་
 རེད། དེ་སྤོ་ཡིན་ན་ཡ་རྒྱལ་དབང་མིན་པོ་ཆེ་དང་
 འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་ནག་ནང་ནག་ཁུང་ནག་
 ཀྱང་རེད། གལ་ཏེ་བའད་དགོས་བྱུང་ཆེ་དུ་ལའི་སྤོ་
 མ་དང་ཉེ་པོ་ཡོད་པའི་མི་ཞག་གཅིག་མེས་རྒྱལ་དུ་
 སྤོ་བས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དང་། རྒྱབས་རེ་གཉིན་འཕྲད་
 ལ་ཡོད་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཐ་ན་
 ལན་དེ་ཚོ་ཡན་ཆད་རྒྱ་ནག་ནང་ནག་ཁུང་ནག་ཀྱང་
 རེད་རྒྱ་ཡིག་ནང་ཚོགས་གཅིག་ཀྱང་འཁོད་ཀྱི་ཡོད་པ་
 མ་རེད། ད་ཐེངས་ང་ཚོ་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་སྤོ་བས་ཁོང་
 ཚོས་ཆང་ཁ་ཤིག་ཤིག་ངང་ནས་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་

རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ།

པ་མ་ཟད་རྒྱལ་ནང་ནང་དུ་ཡང་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་
འདུག ཁོང་རང་ཚོའི་སེ་སེ་འི་ཕྱི་ཞེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གི་བརྒྱན་འཕྲིན་ནང་དུ་འདུག་གསལ་བསྐྱགས་བྱེད་ཀྱི་
འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཁོང་ཚོས་གནས་ཚུལ་དེ་རྒྱུང་
རྒྱུང་ལ་དོས་འདོན་གནང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད་བསམ་གྱི་

མ་ཟུང་ཁོ་རང་གི་ལག་པར་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་
ཅང་དེར་ཞེ་དགས་ཀྱི་གནད་འགག་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་
འགྲེལ་བཏུང་གནང་ཡོད། ལུ་མ་ལུང་གསུང་དོན། དེ་
ནས་ཉེ་ཏོང་དུ་དུས་ཅིང་ཐོའི་ཡིས་ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མ་དང་འབྲེལ་
བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་དང་ཚོ་རྒྱ་ནག་དཔུས་གཞུང་དོས་ནས་ལྷག་

མཐུན་མེད་པ་དང་དོ་སྐོལ་ཡོད་པ། དེ་འགྱུར་བ་གཏོང་
དགོས་ཞེས་བཀའ་འགག་གིས་ང་གཉིས་ལ་ཡིག་ཐོག་
ནས་ཤོད་ཐུབ་པ་བྱེད་གསུངས་ཀྱི་འདུག བཤད་པ་
ཅམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དོན་ཡན་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད།
མང་པོ་ཞིག་ལ་མ་སེང་དོན་མན་ཡོང་གི་རེད་བསམ་

པའི་ཐོག་མ་ནས་རེ་བཀའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁག་
གཅིག་ཐད་ཀར་ལན་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག དཔེར་
ན་བཙོན་པ་སློད་བཀོལ་གཏོང་རྒྱ་སོགས་པའི་གནས་
ཚུལ་ཁག་གཅིག་དེ་མ་ཐག་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་གི་འདུག
ཁོང་རང་ཚོའི་དོས་ནས་བཏུང་གསལ། འི་མས་འགལ་
ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་བྱས་པར་འི་མས་གཅོད་མི་གཏོང་མཁམ་
རྒྱལ་ཁབ་སུ་ཡོད་དམ་ཞེས་ལྷག་པར་དུ་རྒྱབ་སྐྱོགས་
དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་གསལ་དཔེར་གྲངས་ཀྱི་
འདུག ད་ལྟོ་ཁག་གཅིག་ལ་འི་མས་གཅོད་བྱས་ཚར་
བ་རེད་དུང་དེ་མ་པས་བྱེད་ཀྱི་རེད། གཤམ་མེད་
པ་དེ་ཚོ་སློད་བཀོལ་བཏང་ཚར་བ་རེད། ལྷན་བཙོན་

འདུག གཅིག་བྱས་ན་ཁོ་རང་ཚོས་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་
བཤད་ནས་ཁེ་བཟང་བཟང་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
གཏན་གཏན་ཡོད་པ་རེད། དུས་ཅིང་ཐོའི་ཡིས་ཐད་
ཀར་རང་ཚོའི་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་བཞིན་པ་དེ་ལ་གྲུབ་
འབྲས་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་ལབ་པ་དེ་
གནད་འགག་རྒྱུང་རྒྱུང་མ་རེད། སྤྱི་ཚང་ཡིན་ན་
དུས་ཅིང་ཐོའི་ཡིས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཤད་མ་དགོས་
པ་གཙོ་དོན་གནང་མཁམ་ཞིག་རེད། ད་ལྟོ་བར་མཐར་
ཕྱིན་པ་རེད། གཉིས་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡༡༩༩ ནང་
རྒྱ་བོད་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོས་ཀྱི་དུས་རབས་ཤིག་ལ་
དོས་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྐབས་ལ་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འདོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡོངས་བསྐྱགས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་གསུང་སྤོང་མེད། གཙོ་འདོན་ཁོ་
རང་གི་དོས་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་
ཡོད་ཅེས་བཏུང་ཡོད་དུས་གྲུབ་འབྲས་ཡག་པོ་བྱུང་དང་

བསམ་ནམ་དག་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མའི་དོས་
ནས་ཀྱང་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་རེད་འདུག་ཅེས་བཏུང་
ཡོད་པ་རེད། དེ་སྐྱེ་ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མ་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་
མ་རེད། ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མར་ཡོད་ཆེས་མེད། ཏུ་ལའི་སྐྱེ་
མས་ང་ཚོར་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡང་ལྷག་བསམ་
ནམ་དག་མ་རེད། ཅེས་བཏུང་ནས་དོགས་པ་དང་སྤྱི་
བཏུང་ཆེ་ཤོས་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། དས་བཞུས་པ་ཡིན་
ན་དེས་དུས་ཅིང་ཐོའི་ཡིས་བཤད་པ་དེ་ལ་དོ་སྐྱོང་
གནང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཅེས་
གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ད་ཐེངས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་
གང་བྱུང་སྐོར་ལ་བཏུང་ན། ད་ཐེངས་དོག་དོག་ཁྲིར་
རྒྱ་གང་ཡང་མེད་གཙོ་བོ་དེར་བོད་ནང་འགོ་བཞུན་པའི་
གནས་ཚུལ་ཇ་དག་པོ་དེའི་ཐོག་བོད་གཞུང་གི་བསམ་
ཚུལ་གང་ཡོད་པ་དང་། སེམས་སྤྲུག་དེ་བཞིན་རྒྱ་
གཞུང་གི་སློང་བཞིན་པའི་བྱེད་སྤྱོགས་དེ་ལ་མོས་

ཀྱི་གོ་སྐབས་མ་རགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཚོ་ཞི་ཅུ་བ་ནས་
བདེན་པ་མ་རེད། བོད་སློད་སླེད་ཡོངས་རྒྱུགས་ནང་
མས་སྤྱོན་ཤོར་བ་ཚང་མར་སྤྱན་བཙོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་
སྤྱད་ཡོད་ཅེས་བཏུང་གྱི་འདུག དེ་བཞིན་བྱུང་ཡོད་
པ་མ་རེད་དེ་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་ཚོའི་བཤད་སྐད་སེམས་ཤིག་
རེད། ད་དུང་ཁོང་ཚོས། ཁྱེད་རང་ཚོས་དོན་དོ་མ་
གང་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད་བཏུང་ན་ད་ལྟོ་བོད་ནང་བྱུང་
བའི་གནད་དོན་དེ་ཁྱེད་རང་ཚོས་བཟོས་བཞག་པ་དང་
བསྐྱངས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐོག་དང་ཚོ་རྒྱ་ནག་
དཔུས་གཞུང་གི་ནོར་འཁྲུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བྱས་ལ་
བཞེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ལབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ག་རང་
ང་ཚོས་མཐོ་རེམ་ལ་ལུ་གི་ཡིན་ཞེས་བཏུང་བྱུང་།
གནས་ཚུལ་ཁག་གཅིག་དང་ཚོས་གསལ་པོ་ལུས་ན་བདེ་
པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་གནད་དོན་ཁག་གཅིག་
སེམས་ཐབས་ཐོག་ལ་སྤྱི་འབྲས་ཀྱི་ལངས་སྤྱོགས་

རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ།

གཅིག་མཚུངས་ཡོད་མེད་གང་འདྲ་ཡིན་ཀྱང་འདུན་པ་
 ཡོད་པའི་རྣམས་པ་འདུག དེར་བརྟེན་དང་ཚོས་ལུ་མཐུན་
 བྱོ་མོལ་ཐེངས་བདུན་པ་ཚོགས་རྒྱ་དེ་དང་གཉིས་ཀྱིས་
 མོས་མཐུན་བྱས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། མ་འོངས་པར་
 ཚོགས་པ་ཡིན་ན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་བྱོ་མོལ་ལས་ནང་
 ལུགས་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཤེད། ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་ཤེད།
 ལྷོ་ལྷོ་སྐབས་བཟང་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་ནས་གསུང་དོན།
 ད་ལྟ་རེན་པོ་ཆེས་ཉེ་ཆར་སྲིད་འཛིན་དུ་འཁྱེད་ཅིང་ཐོའོ་
 ཡིས་གསུངས་པའི་ཐོག་ལ་འབྲེལ་བཅུན་སྒྲིལ་པ་དེར་
 རྣམས་པ་ཚོས་གསལ་ཞུས་ཐེངས་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཤེད། ང་
 གཉིས་ཀྱིས་གང་བཅོམ་གྱི་ཡོད་ཅེས་ན་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གིས་བོད་ཐོག་ལ་ལྷོ་ཕྱོགས་འགྲུར་བ་ཞེ་དྲགས་ཕྱིན་
 འདུག གཏམ་བཟང་ཞེ་དྲགས་འདུག་ཅེས་བཅོམ་གྱི་
 མེད། གང་བཅོམ་གྱི་ཡོད་ཟེར་ན་དང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་
 མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་འགན་ཡོད་པ་ཡིན་
 ལྷོ་ལྷོ་སོ་སོས་འཛིན་གྱི་ཡོད་ནའང་མེད་ནའང་གང་
 ལྟར་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྲིད་གཞུང་དང་དཔོན་
 རིགས་ཚོས་ལས་ཀ་བྱེད་ཕྱོགས་དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་
 ཕྱོགས་སྐོར་ལ་ག་ཚོད་དོ་སྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་མཁའ་
 དབང་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་ནས་སློབ་སྦྱོར་ལྷན་ཁྲིལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་
 གནས་ལྟངས་ག་ཚོད་ཉོགས་ཐུབ་ཐབས་ལ་འབད་བཅོམ་
 བྱེད་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དང་ཚོས་སློབ་སྦྱོར་ལྷན་ཁྲིལ་དང་
 རྒྱ་ནག་ཐོག་ལ་མཁའ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་ཚོ་གནང་
 འགག་ཤེད། གནས་ཚུལ་གསར་པ་ཤེད། འདས་པའི་
 རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ལ་གཟུགས་པ་ཡིན་
 ན་གཞི་རྩའི་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་མ་ཐུབ་པ་དེ་རྒྱ་
 ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་དབང་ཆ་དང་སྒྲོབས་ལུགས་བེད་
 ལུང་ནས་སྲིད་བྱས་ཤིག་འཛིན་བཅུན་པ་ཤེད། བོད་ཀྱི་
 དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་བོད་པའི་བདེན་པ་དེ་ཚོ་ལ་
 ཆ་འཛིན་དང་རྩ་འཛིན་རྩ་བ་ནས་མ་གནང་བའི་སྲིད་བྱས་
 ཤིག་འཛིན་གྱི་ཡོད་སྐབས་བོད་ཀྱི་དཀའ་སྒོལ་སངས་ཐུབ་

པ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཤེད། སངས་ཐུབ་པའི་གོ་མ་པ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་མཉམ་ལ་རྒྱག་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་ཤེད། གཙོ་བོ་རྒྱ་
 ནག་གཞུང་གི་གནང་ཕྱོགས་དེ་ཤེད་ཡིན་ནའང་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༧༩ རྣམས་དུས་འབྲེལ་ལམ་བུ་དུས་འབྲེལ་འདུག་
 ཅིག་གནང་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་དང་གི་གནས་ལྟངས་དང་
 གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་སྐབས་དེ་དུས་གསལ་བཤོགས་ཐུབ་ཡོད་
 པ་མ་ཤེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་དང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་རྣམས་
 འགྲུར་སྒྲོན་སྟངས་དང་། ལྷོ་ཆ་ཤོད་སྟངས་དེའི་གནས་
 ལྟངས་དང་རྣམ་པ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེས་
 འགྲུས་ཤིར་ཉོག་ཅེས་བྱུང་ཡོད་ཤེད། རྒྱ་ནག་གིས་ད་
 ལྟོ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལྟངས་ཐོག་ལ་གནས་
 ཚུལ་གསལ་བོ་བྱུང་བ་དེ་ཚོ་གསར་པ་ཤེད། དེ་ཉོགས་
 ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། གནས་ཚུལ་གསར་པ་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེས་
 མ་འོངས་པར་མེ་བགང་རྒྱག་རྒྱ་འདུག ང་ཚོའི་ཕྱོགས་
 རྣམས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་དེ་ཚོ་ལ་གོ་བསྐྱར་
 དང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཤེད། ཏེ་ལས་
 པའི་འགྲུར་བཞིག་ཕྱིན་པ་དང་གཏམ་བཟང་ཞེ་དྲགས་
 བྱུང་བ་གང་ཡང་མ་ཤེད། ཡིན་ནའང་གནས་ཚུལ་
 གསར་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་འདུག དེ་གནང་འགག་ཡོད་པ་
 ཤེད། དེ་ཚོ་མས་མཁུན་དགོས་ཀྱི་ཤེད།
 བོད་ནང་གི་གནང་དོན་དེར་ཁོང་ཚོས་ཏམ་བཟང་
 ཀྱིས་དང་པོ་ཕྱི་ཕྱོགས་ནས་བརྒྱུད་སྐབས་བྱས་པ་ཤེད་
 གསལ་བོ་ཏེ་གོ་གི་ཡོད། གཉིས་ནས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཤེད།
 ཅེས་བཅོམ་གྱི་འདུག ང་ཚོའི་དོས་ནས་ད་ཐེངས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་དེ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ ༩༠ ལྷག་དང་
 རྫོང་ ༥༠ ཁག་ནང་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཤེད།
 དེར་བརྟེན་གནས་ཚུལ་དེ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིག་དང་ཉུང་ཤས་
 ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མིན་ཞེས་བཅོམ་སྐབས། དེ་དངོས་
 ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་མ་ཤེད་ཅེས་
 བཅོམ་བྱེད་གྱི་མིན་འདུག རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བཅོམ་
 རྒྱུར་ལ་གོ་བོ་མ་མཚོག་གིས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དུམ་

བྱ་བཞིར་བཏང་བ་ཡིན་ན་དེའི་ནང་གི་དུམ་བུ་གཅིག་
 འཁྱེར་འགྲོ་བཟངས་བྱེད་གྱི་འདུག་ཅེས་དང་། ས་ཁུལ་
 དེའི་ནང་རྒྱ་རིགས་རྩ་བ་ནས་རྫོང་མ་ཚོག་པ་དང་དམག་
 མི་གཅིག་ཀྱང་འཛོག་ཚོག་གི་མེད་ཅེས་ཁོང་ཚོས་
 ཡོངས་གྲགས་བཅོམ་གྱི་འདུག གནས་ཚུལ་དེ་རྩ་བའི་
 ཚོད་གཞི་དེའི་ཐོག་ལ་ཆགས་ཡོད། ད་ཐེངས་ཀྱི་བོད་
 ནང་གི་གནས་ཚུལ་དེས་བོད་རིགས་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་
 གནས་ལྟངས་ཐོག་ལ་གཅིག་འགྲུར་གྱི་ཐག་གཅོད་ཅིག་
 མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་མེད་པ་ཤེད།
 ཐོག་མར་གནས་ཚུལ་དེ་རྩ་བར་བྱུང་ཡང་མཐའ་མ་
 དེར་བོད་ཚོ་ལ་ཁ་གསུམ་ནང་ཁུབ་ཡོད་པ་ཤེད།
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དང་ཚོའི་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་པ་དེ་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་གནོན་ལུགས་འོག་ནས་མཐར་ཐུག་ཆེད་
 དུ་ཡིན་ཞེས་བཅོམ་མཁུན་ཡོད་ཤེད། རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་
 རྣམས་གང་ཡིན་དང་ཚོས་ཚོད་དཔག་བྱེད་རྒྱ་དཀའ་བ་
 ཤེད། འོང་གྲང་དང་ཚོའི་དོས་ནས་ད་ལྟོ་བོད་ནང་གི་
 ང་དྲག་གནང་དོན་དེ་སེལ་རྒྱ་དང་དེ་ལས་ཐར་པ་
 ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་དང་ཚོའི་ལས་འགན་ཤེད། དེ་འདྲ་ཡོད་
 པའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་ནི་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གི་
 འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱས་ནས་དང་ཚོའི་
 སེམས་ཚོར་དང་བསམ་ཚུལ་དེ་ཚོ་བཅོམ་རྒྱུའི་གོ་
 ལྷོ་ལྷོ་ཤིག་ལ་དོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཅེས་
 གསར་འགོད་པའི་དྲི་བ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་
 པོ་གནང་ནས་དེ་ཉོན་གྱི་གསར་འགོད་རྣམས་ཚོགས་
 དེ་ལེགས་ཐུབ་བྱུང་ཡོད་པ་ཤེད།

འགྲུལ་ལུགས་ཚེ་སྲིལ་ཐུབ་མེད་ཀྱང་ཞི་བའི་ལས་
འགྲུལ་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་སྲིལ་ཐུབ་པ་དང་། རྗེས་

སོགས་གང་ཡང་བྱེད་ཚོག་གི་མེད་ཅེས་རྗོངས་
དཔོན་ལས་ཁྲུངས་ནས་བཀའ་བཏང་འདུག དེར་

ཡོད། སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་ ༡༠ ཙམ་ལ་མངལ་ཁ་
ཐུགས་རྫོང་རྫོང་གནང་སྟེ་འཐུས་མི་རྣམས་ནས་
རྟེན་དབང་ས་གནས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་། རྟེན་
མ་ལ་ཡའེ་རི་བརྒྱུད་རྣམས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་གཅིག་གྲུར་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བོད་ལ་ག་
དུས་ཡིན་ནའང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེ་ཡོད་པ་
དང་། ད་དུང་ཡིན་ནའང་མུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཡོད་སྟོར་སོགས་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་སྟེ་ན་སྟོན་
ལུས་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་འཛིན་སྟོང་བཀའ་
བཀག་གི་རོས་ནས་ཁོང་ཚོར་གསོལ་ཆེ་གས་
འདེགས་སྐབས་ཕན་ཚུན་བཀའ་མོལ་ལྷུག་པོ་
གནང་བ་མ་ཟད། བཀའ་བྲི་མཚོག་ནས་གསུང་
བཤད་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཀྱང་གནང་ཡོད་པ་རེད།

ཨ་རུ་ན་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྲུང་རྫོང་ཆེན་དང་ཁོང་གི་ཕུག་རོགས་རྫོང་ཆེན་གཞན་ཡང་མངའ་སྡེ་དེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཁག་
གཅིག་བཅས་ནས་ཡགོང་ས་མཚོག་མངལ་ཁ་ལུ་བཞུགས་པ།

སུ་ལས་འགྲུལ་ཞི་བའི་རྒྱ་ཆེ་བ་སྲིལ་སྐབས་ཏ་ལས་པའི་
དམ་བསྐྱུགས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་ནས་བྲིམས་གཞི་
༡༩༩ བཏང་དང་གཏོང་མུས་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷོ་
ལྷོ་ ༡ བར་ལྷོ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་གནས་
སྟངས་དང་། དགོན་པའི་ནང་ཞལ་འདོན་གནང་
བ་ལས་སྤྱི་ལོ་གསུམ་སྟོར་སྐད་འབོད་བྱ་རྒྱ་

བརྟེན་ས་གནས་ཁག་ནང་ཞི་བའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་
འགྲུལ་གང་ཡང་སྲིལ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་སྟབས་ད་རེས་
ཆེད་དུ་ཡགོང་ས་མཚོག་མངལ་བཅར་ལུས་ཏེ་ཉེ་
ཆར་བོད་ནང་བྱུང་བའི་དོན་རྒྱུན་དེའི་ཐོག་ཐུགས་
གསོའི་འཚམས་འདྲི་དང་། བོད་གཞུང་བཀའ་
རྫོང་དང་སྤྱི་ཁྲུང་སྐབས་བཅས་མངལ་འཕུད་ལུས་

བཀའ་ལློན་ཁྲི་པ་མཁའ་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཉིས་པོ་དོན་ཅད་གོ་གནས་སྤངས་སྐྱོར་ལ་གསལ་

འགོད་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱབས་པ།

༡༡། བཀའ་ལློན་ཁྲི་པ་མཁའ་དབང་ཟམ་གདོང་
རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཉིས་པོ་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་
༡༥ ཉིན་ལྷོ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ཁང་དུ་ཚོམ་རིག་དང་། བདེ་སྐྱོང་། དཔལ་འབྱོར།

བཀའ་ལློན་མཚོ་གཉིས་པོ་ལོ་ ༢༠༠༥
ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བཟུང་དབུས་གཙང་དང་།
ཁམས། ཨ་མདོ་ལོ་ས་ཁུལ་ཁག་གི་གཙོ་སྡེ་མི་ན་
བོད་རིགས་གནས་སྤོང་བྱེད་སའི་རྒྱ་ནག་གི་གྲོང་ཁྱེར་

ཀྱང་ཉིན་མོ་དེ་ལས་བཀའ་བྱི་མེད། འོན་ཀྱང་འདི་
ལོ་དགོས་མཁོ་མེད་པའི་དྲག་གཞོན་གྱི་བྱེད་ཐབས་
དང་དབང་ལྷགས་ལེད་སྤོང་བྱས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་ཉིན་
མང་རིང་སྐྱོད་ཐབས་པ་རེད།

གལ་སྲིད་རྒྱ་ནག་གི་དབང་འདེན་ལས་
དྲག་ལྷགས་ལེད་སྤོང་གཏོང་བའི་དགོས་
དམིགས་པོད་ནང་ཞི་བདེ་སྐྱོང་འཇགས་ཡོང་
ཚད་ལོན་ན་ཉིན་དེ་རང་ལ་ཁོ་ཚོས་བསྐྱབས་བྱུང་
པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་བདུན་སྟོན་ལྟ་
སྟབས་སོང་ཟེན་མེད་སྟེ་འཇགས་ཡོང་མི་
སྐབས་དང་། ཉིན་མོ་བཞིན་གྱིན་ལངས་དང་
དྲག་གཞོན་རེ་མང་འབྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན་རྒྱ་
ནག་དབང་འདེན་པ་ཚོའི་ཀྱན་སྐྱོང་ལ་དྲོགས་
པ་ཡོང་གི་ཡོད། དྲོགས་གཞི་ཅན་གྱི་གནས་
ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མངོན་གསལ་
ཚེ་བ་ཁག་གཤམ་གསལ།

ཤེས་རིག་བཅས་ཀྱི་བཀའ་ལློན་རྣམས་སྣོན་འཛོམས་
ཐོག་གསལ་འགོད་སྣོན་ཚོགས་ཤིག་བསྐྱབས་ཡོད་པ་
རེད། གསལ་འགོད་སྣོན་ཚོགས་དེའི་ཐོག་ནས་ཡོད་
པའི་བོད་དབྱིན་གཉིས་ཀྱི་གསལ་འགྲུལ་བསྐྱབས་ལམ་
ཁག་ཚང་མའི་གསལ་འགོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཨན་
ཱིའི་ཱིའི། ཀེ་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྣོན་གསལ་ཅན་
གྱི་གསལ་འགྲུལ་བསྐྱབས་ལམ་ཁག་གི་གསལ་འགོད་པ།
དེ་མིན་སྤེལ་བྱས་ལམ་ཁག་གི་གསལ་འགོད་པ།
རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་སྤོང་གྲུ་ཆེན་མོའི་སྤོང་སྐྱབས་གཙོག་
ཀྱང་སྐྱོབས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཉིན་བཀའ་ལློན་ཁྲི་པ་
མཚོ་གཉིས་པོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
དུང་དེ་བས་རེ་སྐྱབས་ལྷོ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
འགོད་གསལ་བསྐྱབས་ཤིག་བསྐྱབས་དོན།

མང་པོའི་ནང་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཞི་བདེ་གཉིས་ལངས་ཀྱི་
ལས་འགུལ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཉིན་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་
༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་སྤོང་མེ་བའི་
ནང་དང་དེའི་སྤོང་གསལ་གྱི་ས་གནས་མང་པོར་བོད་
མི་སེར་སྐྱེ་རྒྱུ་གསལ་ནས་ཞི་བདེ་གཉིས་ལངས་བྱས་
པར་ཚད་ལས་བཀའ་ལློན་དང་གདོང་ལེན་
གདུག་རྒྱུ་བཞེན་པོ་བྱས་ཀྱིན། འདས་པའི་མི་ལོ་ལྷ་
བཅུ་ལོ་རིང་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤོང་ཁུངས་སྤེལ་
འདོད་སྤོང་མཁའ་ལངས་པ་དང་། ཞེ་འཁོན་རིམ་བསམགས་
བྱས་པ་རྣམས་སྤེལ་དོན་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།
སྤོང་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་མི་ཚོར་ལོ་
རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཉིན་མོ་ཞིག་རེད། ལོ་
རྒྱུས་ཞི་བདེ་རྒྱུ་སྤོང་སྤོང་རིགས་ཡོད་གི་ཡོད་

ཀྱི་སྤོང་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་སྤོང་སྤོང་
རྒྱུ་རྒྱན་དང་མི་འདུ་བའི་དུས་ཚིང་བྱུང་བར་དབང་
འདེན་པ་ཚོས་རྒྱ་ཚོང་མང་པོའི་བར་འགོག་ཐབས་མ་
བྱས་པར་བཞག་པ་དང་།
ཁ། དེ་ཉིན་གྱི་ལངས་ནང་འཛོམས་པའི་ལས་འགུལ་
བྱེད་མཁན་མང་ཆེ་བ་ས་གནས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དོ་
ཤེས་གྱི་མེད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་གི་ཉིན་ལོ་
པ་བོད་ཆས་དང་གྲུ་ཆས་གྱིན་ནས་གྱིན་ལངས་སྤེ་
ཁྲིད་བྱས་པ་མི་ཚོས་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ།
ག། རྒྱ་ནག་དབང་འདེན་པ་ཚོས་དགོན་པའི་མགོན་
ཁང་ནང་བོད་མིས་རང་གི་སྤོང་པ་རང་ནས་བཟོས་
པའི་གྱི་དང་མེ་མང་འཛིང་པ་བོད་མེད་རིགས་དེ་སྤོང་
ནས་སྐུ་ལ་ནས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཁ་གཡར་ནས་བོད་
མིའི་དགོན་པ་ཁ་གསལ་ནས་མེ་མང་འདེད་མེད་ལྟོག་

བོད་གཞུང་བཀའ་ལམ་གྱི་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱབས།

། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ཟླ་ ༠༥ ཚེས་ ༠༢
 རིམ་གྲངས་བཟང་པོ་མེད་བཞིན་གཞུང་བཀའ་ལམ་གྱི་
 གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱབས་ལྷོ་ལོ་བོད་པའི་
 རན་དུ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བྱིས་མེད་ལུགས་མེད་
 གྱིས་ཉེ་ཆར་བོད་ནང་གི་རིམ་བྱོན་གྲིམ་གྲིམ་རན་
 ལུགས་པའི་བོད་མི་ ༩༠ ཙུམ་མཐར་ལོ་གསུམ་
 རན་མང་མཐར་ཆེ་བཅོཅ་བར་རིམ་པས་ཉེས་ཆད་
 བཏང་བའི་ཐོག་བཅོཅ་བོད་བོད་གཞུང་བཀའ་ལམ་
 རན་གྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ཟླ་ ༠༥ ཚེས་ ༠༡ ཉིན་
 གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱབས་ལྷོ་ལོ་བོད་པ་རྒྱུ་
 གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱབས་ནང་གསུང་དོན།
 ཉེ་ཆར་བོད་ནང་དུ་རིམ་བྱོན་གྲིམ་གྲིམ་
 རན་ལུགས་པའི་བོད་མི་ ༩༠ ལ་རང་སྡེང་གང་
 ངན་གྱིས་བཅོཅ་འཇུག་གི་བཀའ་ལམ་བཏང་བར་ང་

ཚོས་སྟེན་འཇུག་སུགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རང་ཉིད་
 གྱི་བཅོཅ་འཇུག་རང་དབང་ལོངས་སྟོན་གྲུས་པ་བཅོཅ་པ་
 མི་ ༩༠ ལོ་གསུམ་མཐར་ཆེ་བཅོཅ་བར་རིམ་པ་བཞིན་
 བཅོཅ་འཇུག་གི་ཉེས་པ་བཅད་པ་རྒྱུ་། ཐག་གཅོད་
 དེ་དག་གུ་ནག་གཞུང་གིས་ “གྲིམ་པ་བཟུལ་”
 ཞེས་བཅོཅ་པ་ལས་ཆ་མི་མཐུན་པ་རྒྱུ་།
 གྲིམ་པ་གཅོད་དེ་དག་དང་བདེན་དང་གྱི་
 གསལ་ནང་གསལ་ཞིག་མ་རྒྱུ་། གྲིམ་པ་གྱི་རྒྱུད་རིམ་
 ལ་མི་སྟོན་པ་དང་ཉེས་འཇུག་སུགས་པ་རྒྲུ་ལ་ཞི་
 རང་ཚོའི་གནད་དོན་སྲུང་སྟོར་བྱེད་མཁན་གྱི་གྲིམ་པ་
 ཚོད་པ་དོས་ལེན་གྲུས་མེད་པ་རྒྱུ་།
 དེ་ལྟར་བྱེད་པར་སྡེང་གང་དུ་བྱི་གྱི་གྲིམ་པ་
 གཅོད་དེ་དག་དང་སྡེང་གང་བཟུང་འོག་དུ་ཡོད་པའི་
 བོད་མི་རྒྲུས་པ་ལོག་གསུང་བྱེད་པའི་ལོག་པས་ང་

ཚོར་དངངས་འཚབ་ཆེན་པོ་འདུག དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ངང་
 པའི་གྲིམ་པ་ཞིབ་ཆར་མ་དེས་པར་དུ་ཡོངས་གྲགས་
 དང་གྱི་གསལ་ནང་གསལ་དགོས་ཀྱི་རྒྱུ་། གྲིམ་པ་ཞིབ་
 འོག་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཞེ་སྲུང་དང་ཉེ་རིང་གང་ཡང་
 མེད་པའི་ཐོག་ཞིང་ཚོའི་གནད་དོན་སྲུང་སྟོར་བྱེད་མི་
 རང་དབང་སྡེང་པའི་གྲིམ་པ་ཚོད་པ་དགོས་ཀྱི་དོན་ལོས་
 བཟུངས་ཡིན། ག ལ པ འ
 གནད་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་ཚོས་ཀྱི་ནག་གཞུང་ལ་དུང་
 པོའི་གྲིམ་པ་ཞིབ་བྱེད་ཁུལ་གྱི་མ་ཡིན་ཡིན་ཁུལ་དེ་
 ལས་ཚོགས་ཉེ་བཅོཅ་འཇུག་འོག་ཡོད་པའི་བོད་མི་
 ཡོངས་ཚོགས་འཐུལ་དུ་སྟོན་དུ་གྱི་གོད་དགོས་པའི་
 འཕོད་སྤུལ་ལུ་ལྱིན། ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་རྒྱུ་།
 རྒྱ་ཡི་བོད་ལིག་ཚན་པས་དབྱིན་
 ལིག་ནས་མཐུ་སྟུམ་ལུ་།

སྤྱི་བྱིལ་དུང་ཆེ་བྱུབ་བརྟན་བསམ་འཕེལ་ལགས་ནས་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱུངས་པ།

། ཁཛུགས་བྱེད་བའི་བོད་གཞུང་གི་མཁན་ཆེན་པོ་
 རྒྱ་ཡི་བྱིལ་དུང་ཆེ་བྱུབ་བརྟན་བསམ་འཕེལ་ལགས་ནས་
 གྱི་གངས་འབོར་མཚུངས་བསྟུར་གནང་བའི་ཐོག་
 གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱབས་ལྷོ་ལོ་བོད་པ་
 རྒྱུ་གསལ་བསྐྱབས་དེའི་ནང་གསུང་དོན།
 བཅོཅ་བྱེད་བའི་བོད་གཞུང་གིས་བོད་ཚོས་ཁ་གསུམ་
 གྱི་ནང་དུ་ ༢༠༠༡ གྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ རན་གྱི་
 ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ བར་ཞི་བའི་དོ་རྩོལ་བྱེད་མཁན་
 རྒྱུ་དང་ས་སྤྱུ་ལྱུར་བ་དང་། རྣམས་སྟེན་མཐོང་བ་
 འཛིན་བཟུང་གྲུས་པ་བཅས་ཀྱི་གངས་འབོར་ཞིག་དེས་
 བརྟན་བརྩོན་པ་ཡིན། གངས་འབོར་དེ་བཞིན་གྱི་
 རྒྱལ་གཞུང་གི་དྲ་རྒྱ (Chinadigitaltimes.net)
 དང་། བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཅོ་
 འཕེལ་རྒྱུས་བརྟན་གནས་ཁང་། (TCHRD) རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གི་གསར་འམགས་སྟེན་སྤྱི་ལུ་ལོ་གསུམ་
 ལ་རང་དབང་སྡེང་འཛིན་ཁང་། བཅོཅ་བྱེད་བའི་
 གཞུང་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་

དང་སྟེན་ཐོ་བཅས་འདུང་ཁུངས་ཁག་དུག་ལ་གཞི་
 བཞག་ཡོད་པ་རྒྱུ་། འདུང་ཁུངས་འདྲ་མིན་ཁག་
 རྒྱུ་ནས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་དང་གངས་
 འབོར་འདྲ་མིན་ཆར་མ་ཞིབ་ཚུགས་པོས་དབྱེད་ཞིབ་
 དང་ལན་ཚུན་གོ་བསྟུར་ཞུས་པའི་རྗེས་ང་ཚོས་དོན་
 དངོས་ཐོག་རྒྱུ་དང་ས་སྤྱུ་ལྱུར་བ་གངས་ ༢༠༩
 དང་། རྣམས་སྟེན་མཐོང་བ་གངས་ ༡༠༠༠ བཟུལ་བ།
 དེ་ལོད་བཅོཅ་འཇུག་གྲུས་པ་གངས་ ༤༨༧༥ བཟུལ་
 བ་བཅས་ལ་དེས་བརྟན་ཞུས་ཡོད། དེ་དག་ཆར་མ་
 དེང་སང་བོད་ཞོན་ཡོངས་སྤྱོད་མི་རྒྱུ་དང་ས་སྤྱུ་
 ལྱུར་དང་། རྣམས་སྟེན་མཐོང་བ་ བཅོཅ་འཇུག་གྲུས་
 པ་བཅས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རྒྱུ་།
 མཐུང་དོན་དུ་དེ་བཞིན་ལན་བཅས་གནང་
 རྒྱུ་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱབས་ལོགས་བྱུབ་
 བྱུང་ཡོད་པ་རྒྱུ་།

དང་སྟེན་ཐོ་བཅས་འདུང་ཁུངས་ཁག་དུག་ལ་གཞི་
 བཞག་ཡོད་པ་རྒྱུ་། འདུང་ཁུངས་འདྲ་མིན་ཁག་
 རྒྱུ་ནས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་དང་གངས་
 འབོར་འདྲ་མིན་ཆར་མ་ཞིབ་ཚུགས་པོས་དབྱེད་ཞིབ་
 དང་ལན་ཚུན་གོ་བསྟུར་ཞུས་པའི་རྗེས་ང་ཚོས་དོན་
 དངོས་ཐོག་རྒྱུ་དང་ས་སྤྱུ་ལྱུར་བ་གངས་ ༢༠༩
 དང་། རྣམས་སྟེན་མཐོང་བ་གངས་ ༡༠༠༠ བཟུལ་བ།
 དེ་ལོད་བཅོཅ་འཇུག་གྲུས་པ་གངས་ ༤༨༧༥ བཟུལ་
 བ་བཅས་ལ་དེས་བརྟན་ཞུས་ཡོད། དེ་དག་ཆར་མ་
 དེང་སང་བོད་ཞོན་ཡོངས་སྤྱོད་མི་རྒྱུ་དང་ས་སྤྱུ་
 ལྱུར་དང་། རྣམས་སྟེན་མཐོང་བ་ བཅོཅ་འཇུག་གྲུས་
 པ་བཅས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རྒྱུ་།

བོད་གཞུང་གི་ལས་ཤོག་དང་ལས་དམ་རྒྱུ་བཟོ་བྱས་པ།

༡། བོད་གཞུང་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ནས་གནས་ རིར་འདེམས་ཐོན་གྱི་བ་ཞུས་ཀྱི་འགོ་གྲིན་ཆ་ མི་དེས་སྐོར་སྲུང་བར་མགོ་སྐོར་དང་ཉམས་བཞུགས་ འབྲིར་ནང་གསལ། ཉེ་ལམ་མིང་ལ་བསོད་ནམས་ཆོ་ ཆང་ཨ་འི་འོག་བརྒྱུན་འཁུལ་མཁུ་རི་ཅར་འི་གི་རི་ གྱིས་ས་གནས་སྐོར་སྲུང་བའི་ས་ནས་ཐར་ཡོད་འདུག་ རིང་ཡིན་ཟེར་བའི་མི་ཞིག་ནས་བཅའ་བྱུང་བོད་གཞུང་ (Richard Gere) ཅས་ཀྱི་འདོན་སྤྲོད་བདག་གིས་ པས་ད་དུང་ས་གནས་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་བྱེད་སྲིད་ གི་ལས་ཤོག་དང་། ལས་དམ་རྒྱུ་བཟོ་དང་འབྲེལ་ པ་དང་། མི་དེའི་མིང་ལ་བསོད་ནམས་ཆོ་རིང་ཡིན་ འོ་བདག་བཅའ་བྱུང་བོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཡིན་ ཟེར་བ་ཅམ་ལས་དངོས་བདེ་ན་ཇི་ཡིན་དུ་ཟུགས་ལ་ རྒྱལ་གྱིས་ཉེ་ཨ་རུ་ན་ཅལ་མངའ་བོད་ས་འབྲུམ་སྡེ་ ཉོགས་བྲུབ་པ་བྱུང་མེད། མ་འོངས་པར་དེ་ལྟོ་མགོ་ ལ་ལུ་བྱེད་བོད་མི་ཞག་གཅིག་ལ་ཨ་རིར་གཞུང་ སྐོར་གཏོང་མིད་འི་གསལ་ཡོང་སྲིད་པས་ཆང་མས་ འབྲེལ་གཞིས་ཆགས་གཏོང་འཆར་ཡོད་ལུགས་མགོ་ ཡིད་གཟུབ་དོ་ནམ་གྱིས་འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་འགོ་ སྐོར་བསྐྱུ་བྱིན་གྱིས་འགོངས་ཤོག་འབྲེལ་སྡེ་ལ་ འདོན་སྤྲོད་སྐོར་སྲུང་བའི་ས་གནས་འབྲུམ་མི་འགའ་ཞིག་ནས་ གལ་ཆེ་བའི་གསལ་བསྐྱབས་སུ།

དེར་སྐོར་ རྣམ་ལུ་རི་ཅར་འི་གི་རི་ མཆུང་ལ་ཨ་རུ་ན་ཅལ་དང་ཨ་སམ་མངའ་ལྗེའི་ས་ རྒྱངས་ནས་ས་གནས་སུ་འདྲི་བརྒྱུད་བྱས་པ་ལྟར་། འབྲུམ་སྡེ་ལའི་ས་གནས་འབྲུམ་མི་འགའ་ཞིག་ནས་ སྐོར་ལ་ མཆུང་ལ་ཨ་རུ་ན་ཅལ་དང་ཨ་སམ་མངའ་ལྗེའི་ས་ སྲུང་བར་ཚིས་སྐོར་བྲུབ་པ་བྱུང་ཡོད་འདུག་ཀྱང་།

ལས་བྱེད་ས་སྤོང་གསལ་བསྐྱབས་ལ།

༡། བོད་གཞུང་འབྲིང་ལོ་རྒྱུ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་སྡེ་རི་ལྷན་མདོན་དགའ་བོད་སྤྲུལ་ དམིགས་བསལ་དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་གྲུང་ལས་ དྲེད་གཉིས་ཀྱི་ས་སྤོང་ཡོད་ན། གསལ་གསལ་ཆ་ རྒྱུ་ཆང་ཐོག་ཞུགས་འདོད་ཡོད་ཆེ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༩ འགྲུངས་མེད་འདི་གར་འཆང་ སྤྲོད་འབྲུལ་བྲུབ་པ་དགོས།

༢། ངམ་ཚམ་ཚམ་ཆོའི་འགན་འཁུར་བ་ གཅིག (Head Parent) ཀ། དམའ་མཐར་འདོན་རིམ་བཅུ་པ་ཐོན་པའི་ལག་ འབྲིར་ཡོད་པ། ཁ། འདོན་སྤོང་ནང་ལས་སྤོང་ཡོད་འི་གསལ་ དམིགས་བསལ་འདེམས་ཀྱི་གནད་ཀྱི།

༡། ལས་བྱེད་དང་། དདུལ་གཉེར་གཅིག་ སྤྱོད་སྤོང་གཅིག (Secretary cum Treasurer)

ཀ། བོད་དབྱིན་གཉིས་ཀའི་ཤེས་ཚད་ལྡན་བཞིན་ཉུང་ མཐར་མཐོ་སྒྲིབ་(B.A./B.Com.) ཐོན་པའི་ལག་ འབྲིར་ཡོད་པ། ཁ། སྤོག་ལྷན་གསལ་མེད་ཏར་ནང་བོད་དབྱིན་རང་ ལྷ་འཕེར་བ་དགོས།

༢། མིན་ལས་བྱེད་གཉིས་ཀར་ཆ་རྒྱུ་གཞན་ ཆང་དགོས་ཞག

ཀ། གཟུགས་གཞི་བདེ་བྱང་ལས་འཕེར་ཡིན་པའི་ སྤོང་པ་ཆང་ལྡན་གྱི་འོ་སྐོར་དོ་མ། ཁ། ལྷ་གར་ནང་གནས་སྤོང་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་མཐུན་ ལག་དེབ། ག། བོད་མིའི་དབྱེད་དུལ་དུས་འབྲུལ་ཞུ་བཞིན་པའི་ ལག་དེབ། ཅ། རང་ལོ་ ༢༠ ནས་ ༤༥ བར་ཡིན་པ། པ། ད་ལྟ་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཆེ་འབྲེལ་ཡོད་ནས་

༢། ངགག་བྱ་མེད་པའི་འོ་སྐོར་དོ་མ།

གོང་འཁོད་ཡིག་ཆ་ཞག་གི་དོ་བཞུས་སྤོང་ གཞུང་ཞབས་གནས་རིམ་ཟུང་འབྲེལ་དུང་ཆེ་ཡན་ ནམ། ས་གནས་འགོ་འདོན་ཞིག་ནས་དག་མཚན་ ཞུས་ཉེ་འཆང་སྤྲོད་མཉམ་དུ་འབྲུལ་དགོས་པའི་ ཐོག་སོ་སོའི་ཁ་བྱུང་དང་། ཁ་དཔར་ཨང་། ལྷར་ འབྲིན་དང་སྤོག་འབྲིན་མའི་མེལ་ཨང་སོགས་ཇི་ ཡོད་ཁ་གསལ་འབྲུལ་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་གསལ་ བསྐྱབས་སུ། ཇི་ར་ལྷན་མདོན་དགའ་བོད་སྤྲུལ་ དམིག་བསལ་དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་གྲུང་ལས་ ཞབས་ལྷེ་ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡ ལ།།

The Director,
Ngoenga School for Tibetan Children with
Special Needs
S. D. Road, P.O. Kulhan - 248 001
Distt. Dehradun
Email: ngoenga@rediffmail.com
Ph: (0135) 2607688, 2607128